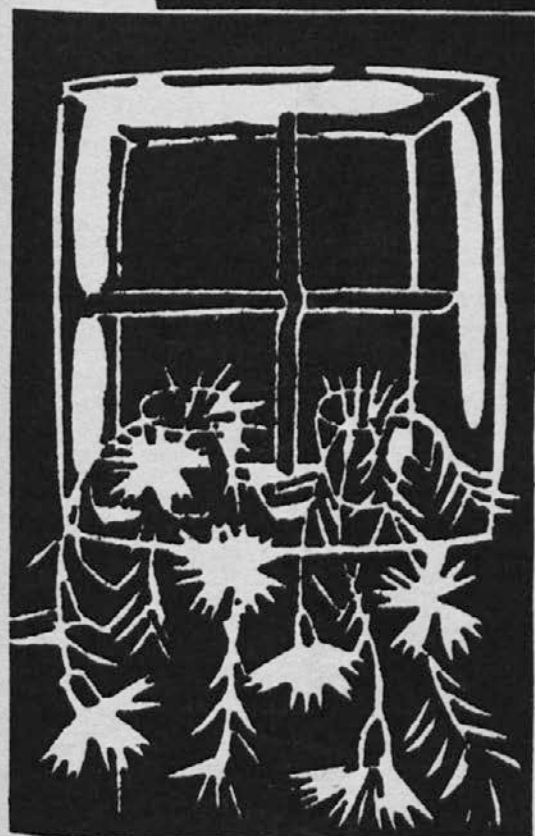

.....
LETO XXIV.
APRIL
1975
.....

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA:

Svetoletni klic k spravi — stran 81

Črnc uči belce — stran 83

Brat je lačen (pesem) — Podpečan — stran 83

Zeleni Jurij — Niko Kuret — stran 84

Štirje svetovi — S.S. — stran 86

Prvo vseslovensko romanje v SVETO DEŽELO —

Po poročilu dr. Andreja Snoja — stran 87

Prijatelj Peter — Peter Košak — stran 89

Edinost, sreča, sprava

k nam naj nazaj se vrnejo . . . — S.M. v MLADIKI — stran 91

Izpod Triglava — stran 92

P. Bazilij spet tipka — stran 94

V času obiskanja — stran 96

Od skromnih znamk — na široko — Zofija M. Ferjan, ZDA — stran 98

Si o Romih že kaj slišal? — Jaka Naprošen — stran 100

Z vseh vetrov — stran 101

Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 103

Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 105

Kanadski odmev ob zaplembi "DRUŽINE" — stran 105

Naše nabirke — stran 106

Kotiček naših malih — stran 108

Križem avstralske Slovenije — stran 109

NAROČI IN BERI!

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka
pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov po-
kojnega škofa dr. G. Rožmana zdomcem. — Cena \$2.50

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svobljak) — cena
50 centov.

ODPRTO PISMO voditeljem SZ — Aleksander Sol-
ženicyn — v kratkem pričakujemo. Cena en dolar.

LJUDJE POD BICEM (Odlična trilogija izpod pe-
resa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med
in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnino
vred \$7.—

MOJA RAST (cena vezani knjigi \$3.50, broširani \$2.50)
in zbirke črtic Franka Bukviča LJUDJE IZ OLSNICE
(cena \$3.50 in \$2.50) sta pošli ter pričakujem novo po-
šiljko. Naročila seveda vseeno sprejemam. Tudi novo
pošiljko BELE KNJIGE že dolgo pričakujem iz ZDA.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikaneec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (iz-
java prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena 50 cen-
tov.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Dokumentarna poro-
čila očitvecev zbral Tomaž Kovač. — Cena en dolar.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Ce-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga doku-
mentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena
vsake knjige \$2.—

REVOLUCIJA POD KRIMOM. — Dogodke opisu-
jejo pokojni izžanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Mi-
klavec in dr. Filip Žakelj, Argentina. — Cena \$2.—

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju
pobitih Slovencev ter vrtnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebirati in presojati, četudi domovina
te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

SVETOLETNI KLIC K SPRAVI

KO JE PAPEŽ PAVEL VI. med javno avdienco 17. oktobra 1973 opisal vodilno misel svetega leta, je poudaril kot glavno: **SPRAVO** v vseh naših odnosih — spravo v nas samih, v družinah, skupnostih; spravo v državnem, cerkvenem in mednarodnem življenju. S tem je jasno nakazal, v kateri smeri je treba iskati rešitve problemov sodobne družbe, katere delček je tudi vsakdo izmed nas.

"So to le sanje? Je to morda blaznost?" se je papež pri tem vprašal in tudi sam jasno odgovoril: "To je naša izvirnost!" Z drugo besedo: ljubezen, pravica in mir so dobrine, živi ideali polni sile in edina pot do življenja, vrednega človeka. Res sestavljajo družbo ljudje različnih presojanj, različnih idej o koristi, različnih zanimanj — osnova pa bi morala biti le vsem enaka: skupna težnja po miru, ki sloni na medsebojnem pravičnem sodelovanju.

Svet danes zagrinjajo temni oblaki in o kakšnih mednarodnih spravah ni ne duha ne sluha. Še dobronamerni poskusi reševati svetovni mir se eden za drugim izjalovijo. A tako je bilo tudi v času, ko je papež o tem govoril. Zato sem poudaril, da je pokazal na bistvo človekovih teženj, ki pa se žal ne morejo zares razviti, če ni dobre volje. Dal je smernice, katerim bi morali slediti vsi, ne le ena stran. Lahko je s tvoje strani še toliko dobre volje za spravo, odpuščanje preteklih krivic, želje po miru — če ti sovražnik noče z isto mero podati desnice in spravo sprejeti, priznati storjene krivice s svoje strani ter jih skušati popraviti, o kakšnem skupnem sadu sprave sploh ni mogoče niti govoriti. Eno pa kljub neuspehu lahko rečeš: s svoje strani sem storil vse. Uspeh torej ni izostal zaradi mene.

Zelo napačen je očitek, ki sem ga zadnji čas že nakajkrat slišal: V letu sprave smo, pa nočete pozabiti starih krivic! Sprava je v odpuščanju, ne v pozabi krivice, ki jo nasprotnik noče niti priznati. Ko hoče celo tvojo dobro voljo in podajanje roke izrabiti kot orožje proti tebi, išče novo zmago, ne pa spravo. Prav v tem je tragika našega časa, tragika brez prireme. Spravi, pri kateri pravici in resnici ni zadoščeno, manjka osnovni temelj, na katerem je edino mogoče graditi mirno sožitje in sodelovanje. Dokler vlada nezaupanje, dokler se ponavljajo očitne krivice, je vsak stik roke in "prijateljska" beseda le hinavščina, resnična sprava pa še zelo daleč in brez pomena.

Vsekakor je dala Cerkev za sveto leto lepe smer-nice in nihče ne more reči, da bi svet po njih ne mogel postati boljši. Pa bo šel mimo njih — v svojo škodo. Tudi vsaka narodna sprava, o kateri je včasih govora, zahteva obojestransko dobro voljo, brez katere sprave ni.

Vendar leto sprave ni za nas brez pomena in mar-sikdo se bo osebno ob tej misli le poglobil vase ter izvršil svoje. Sprava s samim seboj, v samem sebi je prva na vrsti — ne glede na to, kam drvi svet okrog nas in kako se resnične sprave brani. Ta osebna sprava obstoji v upostavljenju in utrditvi lastnih človekovih odnosov z resnico in milostjo v njem samem — z Bogom, katerega podobo nosi v sebi po krstu. Saj se imenujemo božji otroci. To nam ne sme biti samo lepa beseda brez pomena, kot morda tolike druge. Zajemati moramo iz neizčrpni virov božjega živ-ljenja, ki so nam neprestano odprti zlasti v svetem bogoslužju. Tu se prenavljamo, tu utrjujemo svoje razmerje do Boga, ki je dal našemu življenju svoj

Ni lepšega kot je stik roke,
če je zares iskren
in pripravljen na resnično spravo:
spravo, ki prizna,
spravo, ki odpušča,
spravo, ki skupno gradi . . .

smisel in nam začrtal pot romanja proti večnemu cilju. Pri vsem tem nas hrabri tudi zavest, da nismo sami in ločeni od drugih, temveč v medsebojni povezanosti kot bratje in sestre ter združeni v Kristusu. Sprava s seboj pomeni, da postajamo vedno bolj kristjani, da res hodimo za Kristusom v veliki družini božjega ljudstva. Nemogoče je, da bi resna volja za to osebno spravo ne zažarela tudi v naših zunanjih odnosih: do naših najbližjih, do naše verske skupnosti, pa tudi narodne družine. Nemogoče je, da bi po tej spravi v sebi ne čutili z brati in sestrami, ki — četudi daleč od nas — potrebujejo naših molitev in morda naše pomoči. Morda umirajo od lakote, so v strahotah vojne vihre, brezobzirno zatirani pod težo krivic . . .

Kar priznajmo, da je sprava potrebna po naših družinah, tudi v takih, kjer ni ravno velikega nerazumevanja in domačih sporov. Tudi med najbližjimi so nasprotja in neskladnosti, ki izhajajo iz razlik med značaji. Te razlike so neizbežne, zato neskladnosti ne smemo vzeti kot nepremostljivo oviro včasih neznosnega skupnega življenja, ampak kot vsakdanje dejstvo, ki se mu da z dobro voljo pomagati. Treba je spregledovati, potrpeti, odpuščati . . . Ne toliko morda z besedami, pač pa s trajnim trudom za razumevanje in širokogrudnost. Trud za napredek v krščanski ljubezni morajo čutiti najprej naši najbližji. Gotovo je nekaj narobe, ako je človek povsod nasmejan in prijazen ter zato tudi priljubljen, samo doma hodi okrog z "dolгим obrazom" ter mu je vse napoti in se ob vsakega obregne. Prav to leto sprave je za družine kot za vse skupnosti lepa prilika, da vsak posameznik pogleda vase in stori svoje za prijetno krščansko sožitje. Ako je med člani družine več težav, je to še

potrebnejše in tudi nujnejše. Rešitev propadajoče družbe človeštva je v krščanskem družinskem življenju. Ni lepšega na svetu kot družina, katere člani se imajo med seboj zares radi. "Mesto na gori, ki se skriti ne more," da se poslužim svetopisemskih besed.

Rad bi poudaril, da za krščansko družino ni dovolj, če so na stenah doma svete podobe in ob vratih morda kropilček z blagoslovljeno vodo (žal je to zadnje med našimi izseljenskimi družinami že kaj redka navada). Življenje po veri, naš krščanski vsakdan dela v družini krščansko ozračje. Skupna molitev je rešila že mnogo družin, pa je danes težko dobiti družino, ki vsaj pred jedjo skupno moli. Pažnja na zadeve, ki v družini kalijo mir, bo dala nekaj truda, s skupnimi močmi in razgovorom pa ni nemogoča. Malo izpraševanja vesti je treba, pa kmalu spoznamo, kaj mi pripomoremo v družini k jezi, napetosti, joku . . . Marsikateremu osebnemu užitku se moramo odpovedati na račun cele družine, da se zares vsi člani zberejo okrog mize, da nikogar ne manjka na skupnem obisku maše ali družabne prireditve. Pa se izplača, če le malo premisliš, kaj družina pomeni zate. In končno je družina tudi kamenček mozaika vsega človeštva, ki v celotni sliki ne sme manjkati. S sleherno družino brez resničnega zdravega krščanskega življenja je ta mozaik človeštva manj lep in prikupen, pa tudi manj dragocen . . .

Tako vidimo, da nam je leto sprave le zadalo nalogo, ki jo lahko izvršimo vsaj v svojem okolju, če že svet noče kaj pridati slišati o smernicah sprave. Kot kristjani bomo skušali odstraniti medsebojne nekrščanske odnose, v kolikor jih povzročamo mi sami, pa bomo storili velik korak naprej vsaj k svojemu lastnemu notranjemu miru in zadovoljstvu.

Črnc uči belce

MOJA GOSPODINJA je dobra kristjanka, le to vedno pravi, da je krivično od Boga, ker gre dobrim ljudem slabo, slabim pa dobro. Zato sem ji povedal tole zgodbo iz svoje afriške vasi, kjer sem preživel mladost:

V naši afriški vasi je šel nekoč poglavar k belemu očetu in mu rekel: "Poslušaj, beli oče: Bog, ki si nam ga prinesel, vse premalo stori za nas. Bili smo krščeni, pa vseeno smo pridelali malo krompirja. In še krokodili so nam požrli kar štiri krave . . ."

Beli oče pa je dejal: "Saj sem vam povedal, da bomo šele po smrti prišli v kraljestvo večnega Kralja, kjer bo veselje in sreča in ne bo krokodilov. Po smrti bomo želi, kar smo zdaj tukaj sejali. Kdor je sejal z dobrimi deli veselje, bo užival veselje, kdor pa s slabimi deli žalost, bo tudi žalost žele . . ."

In beli oče je govoril dalje: "Kdaj pa sta še bili setev in žetev istočasno? Sadili ste krompir: mnogokrat se je bilo treba skloniti in kopati ste morali. Tudi niste smeli krompirja jesti, ampak zasuti ste ga morali v zemljo in potem čakati, da je dozorel. Vaši trebuh so bili čisto stisnjeni in cvilili ste od lakote. Čez nekaj mesecev pa ste izkopali krompir z mnogimi težkimi gomolji in veselje je bilo veliko in imeli ste trebuhe kakor

velika kača, kadar požre morskega prašiča. Nekaj drugega je setev in nekaj drugega je žetev. Ali ni bedak, kdor hoče imeti že ob setvi tudi žetev? Skozi vse življenje moramo sejati, žetev pa pride po smrti. — Če hočeš že sedaj vedno žeti veselje, čeprav si vsejal komaj nekaj dobrih del, potem poskusi najprej pri krompirju, če ga boš mogel obenem saditi in pobirati. Če se ti bo to posrečilo, potem pojdi k Bogu in mu očitaj!"

Tedaj je naš poglavar dejal: "Beli oče, vidim, da so moji možgani tako majhni, kakor so moja usta velika. Imaš prav, setev je žalostni čas. In ker je naše življenje čas setve, se morajo dogajati tudi žalostne reči, čeprav delamo zelo dobra dela. Ta še niso pognala, saj so šele vsejana. Zdaj razumem, zakaj smo pridelali malo krompirja. In tudi razumem, zakaj so nam krokodili kljub našemu krstu raztrgali štiri krave in zakaj jim Bog, čeprav nas ima rad, ne zašije gobca . . ."

Tu se konča zgodba, ki sem jo pravil gospodinji. Ona pa je rekla, da je to neumnost.

Zanimivo: pogani v naši vasi so razumeli, kristjani pa ne razumejo.

Zdaj bom poskušal to stvar gospodinji podrobneje razložiti. Zelo sem ponosen, da lahko zamo-rec opravlja misijonsko delo med belimi . . .

BRAT JE LAČEN

Videl sem ga:
sloka postava,
pepelasto sivi obraz,
oči nemirno iščeče,
na ustnicah rahel trepet,
a ni jih odprl.

Gledal me je
in videl sem prošnjo v očeh.
"Jaz" moj sebični pa je dejal:
"Bodo že drugi . . ."
In je zaprl srce.
Joj meni!
Joooj!

PODPEČAN

vrata, zapoje štirje brez Jurija enoglasno staro kolednico:

Prošel je, prošel pisani vuzem,
došel je, došel zeleni Jure
na zelenem konji, po zelenem polji.
Dajte mu, dajte, Jurja darovajte,
dajte mu mleka, zelena mu obleka,
dajte mu vina, da ga ne bo zima,
dajte mu mesa, da se ne ofresa,
dajte mu špeha, da ga ne bo kreha,
dajte mu jajec, da ga ne bi zajec,
dajte mu kruha, da ga ne bi muha,
dajte mu soli za debele voli,
dajte mu pogače, da mu noga poskoče,
dajte mu masti, da bo vreden časti,
dajte mu hajde, da se doma najde,
dajte mu pleče, da vam kaj ne reče,
dajte mu krajcar, da ga ne bo šprajcar,
dajte mu škudu, da ne pojde k sudu,
dajte mu groš, da vam dojde još.
Haj, haj, haj! Bo li skoro kaj?

Gospodinja je med petjem stopila na prag. Lice se ji razleze v dobrovoljne gube, ko posluša starodavno pesem. Ko odpoje, utrga od Zelenega Jurija zeleno vejico in jo zatakne za streho. Verujejo, da bodo kokoši zato bolj pridno nesle. Takšno vejico zataknejo tudi v semensko repo, "da je šotarji ne pojedjo". Nato pa stopi v vežo, odpre omaro in prinese tri jajca, ki jih položi jurjašu v košaro. Včasih seže v žep še po svetel novec.

Tako obhodijo jurjaši vso vas. Komaj kje se zgodi, da jih domači ne bi prijazno sprejeli in jim ničesar ne dali. Če jim v Podzemlju niso dali ničesar, so zagrozili:

Vaša vrata
polna blata,
vaša hiša
polna miša,
vaši vrti
polni krti!

Porobno na Vinici:

Pred vrati je borovica,
krepala vas polovica!
Vaša vrata
so iz blata,
v vaši hiši
sami miši,
vaši vrti
sami krti!

SVETI JURIJ je med Slovenci, pa tudi Slovani na splošno, kaj priljubljen svetnik, četudi nam zgodovina o njem ne ve dosti več kot to, da je bil vojščak višjega reda in je dal svoje življenje za vero. Njegova rojstna domovina je bila maloazijska provinca Kapadokija, njegov grob pa je v palestinskem mestu Lydda. Njegova priljubljenost med Slovani nas navaja k sklepu, da je sv. Jurij pri nas verjetno nadomestil neko pomembno pomladansko božanstvo poganskih prednikov, morda "Jarila" ("Jarnika") ali "Vesnika". Po tem božanstvu naj bi narava vsako leto spet ozelenela; s pomladjo — vesno — je mogla živina spet na pašo in so posevki veselo pogнали. Le tako lahko razumemo nekatere značilne šege in navade, ki v zvezi s sv. Jurijem praznujejo mlado zelenje z mladim soncem vred in začetek paše. Tako je postalo naše Jurjevo po ljudskem koledarju začetek pomladi in jurjevanje priljubljen običaj. V mnogih krajih Slovenije, zlasti pa v Beli Krajini, še ni izginil, četudi je morda izgubil marsikaj od svoje prvotne oblike.

Niko Kuret, naš znani raziskovalec in zbiratelj starih navad, nam takole opisuje belokranjsko jurjevanje:

Za Zelenega Jurija narežejo in uvijejo tankih trt in nalomijo brezovih vejic. Fantiča, ki bo Zeleni Jurij, od nog do glave ovijejo z uvitimi trtami, nato pa za nje zatikajo nalomljene vejice. Z zelenjem ga tako zakrijejo, da ga sploh ni videti, kaj šele spoznati. Tudi sam prav nič ne vidi skozi veje ali "koš", kakor vse skupaj imenujejo. Nazadnje mu še na glavo poveznejo kapo, spleteno iz zelenja, in nanjo pripnejo "rdečo svatsko rožo", kakršno nosijo "kraljitarji" (trikraljevski koledniki). Na trto, ki jo ima privezano okoli pasu, pritrdijo Zelenemu Juriju ob vsaki strani še po eno trto, da ga zanj o dva tovariša vodita.

Zanimivo je, da so včasih za Jurija izbrali tudi deklico.

"Deležniki", kakor so pravili v Beli Krajini po starem, so trije, največ jih je pet. Dva vodita Jurija in držita v rokah napletene vrbove šibe, četrti piska in piščal, peti tuli na "tršlikovo" (trepetlikovo) ali kostonjevo trobento, ki jo mora lepo uglasiti. Ta tudi nosi košaro za "dare". Ko pridejo pred hišna

Ko obhodijo vso vas, Jurija razpravijo. Na Vinici so ga nekoč baje "okopali" podobno kakor pri starejšem obredju v Črnomlju. Nato si razdelijo dari. Na "razkrižju" (križpotu) si zakurijo in si nabrana jajca ocvro: eden je prinesel s seboj ponev in masti, drugi kruha, a tretji v čutari vina. Tako se gostijo, nato pa skačejo čez ogenj, "da jih ne bo zima".

Nekaj posebnega je adlešički Zeleni Jurij, ki je v svoji obliki segel tudi na bližnjo Vinico. Ta Zeleni Jurij je odrasel fant, ki jaha na belem konju. Konj mora biti čim lepši — "kakršen konj, takšen Jurij". Jaha pa sam, brez spremstva, in sicer dva dni pred Jurjevim, a tudi na Jurjevo dopoldne. Konj ima glavo vso okrašeno, tudi z uzde mu

vihrajo rožice in zastavice. Jurij si ogrne čez ramena in čez prsi veliko narodno (!) zastavo in je tudi sicer ves okiten; čez ramo nosi brezo, ob strani mu visi sablja, ki je največkrat lesena. Jurij na konju sme prejezditi samo domačo župnijo. V sosednjo se sme samo pokazati sorodnikom, koledovati pa ne sme. Dokler vse župnije ne prejezdi, ne sme razjahati. Mladina ga povsod navdušeno pozdravlja in obmetava s cvetjem. Ko prijah k hiši, se na dvoru pred hišnimi brati nekajkrat zavrti, zapoje znano jurjevsko kolednico, nato pa vpije, zbija šale in prosi gospodinja za žganje: "Dajte, gospodinja, dajte rakijč!" Za slovo vošči "srečno novo Jurjevo leto". Jurjevo leto traja v Beli Krajini od Jurjevega pa vse dotlej, dokler "perje s hrastja ne pade".

M. Gaspari: Pomlad na vasi

NEKJE JE LUČ je naslov najnovejši knjigi našega znanega pisatelja **VINKA BELIČIČA**, ki kot begunec živi v Trstu. Izšla je februarja v samozaložbi in je tiskana v 500 izvodih na 122 straneh. Pri **MISLIH** bo v kratkem na razpolago za tri dolarje.

Pisatelj je Belokranjec, zato se je v svojem delu **NEKJE JE LUČ** omejil pri dogajanjih v letih 1941-1945 na svojo deželo, saj poleg uporabe virov črpa

zlasti iz svojih doživetij in spominov. Kot sam pravi, pa je pri tem vendar "mislil na usodo vsega naroda", ki letos obhaja kaj trpko tridesetletnico. Knjiga v prijetnem Beličičevem jeziku osvetli usodno dobo, ki jo danes, "ko zbledeva spomin mrtvih in ugaša slava zmagovalcev", že "razrašča robidovje časa". Ljubiteljem iskrene slovenske knjige bo lepa pridobitev.

ŠTIRJE SVETOVNI

Članek je izšel kot uvodnik v "Ameriški domovini" in je informativnega značaja. Seznani nas s svetovnim položajem, o katerem sicer mnogo beremo, celotne slike pa nam posamezni drobci ne dajo. — Urednik

V hitro se spreminjajočem gospodarsko-političnem razvoju modernega sveta se prav tako hitro spreminjajo gospodarsko-politični pojmi, na katere je bil še pred kratkim razdeljen svet: na prvi, na drugi in na tretji svet.

Dasi je bila ustvaritev tako imenovanega tretjega sveta predvsem ideološko-političnega značaja, čigar izvor je iskati v perversnosti dialektike marksističnih ideologov v Kremlju in Pekingu, da bi ta služil njim za ekspanzijo komunizma, se je med tem spremenil v skoro izključno ekonomsko opredelitev gotove skupine držav.

Tako je bil pojmovani svet razdeljen na: prvi svet, ki so ga tvorile svobodne industrijske države ZDA s Kanado, Zahodna Evropa in Japonska; drugi svet: komunistični ZSSR in Kitajska, vsaka s svojimi sateliti; tretji svet: nerazvite države na latinskem delu ameriške celine, Afrika in Azija. Avstralija in Nova Zelandija sta ostali kakor pozabljeni, zaradi njune oddaljenosti ob obeh kontinentalnih masivov našega planeta.

Pojem prvega sveta industrijskih držav bi bil še nekako sprejemljiv, ker so si po svojih gospodarskih in političnih ter kulturnih strukturah več ali manj podobne: politična demokracija in gospodarski, že močno podružabljen kapitalizem.

Drugi svet komunističnega bloka, med njimi Jugoslavije, je ideološko in gospodarsko enoličen: politična diktatura ene same stranke in državni kapitalizem.

Tretji svet nerazvitih držav pa je politično, gospodarsko, kulturno in versko tako deljen v sebi, da kot tak dejansko ne obstaja in je le umetno vzdrževan pojem.

Gospodarske strukture latinsko-ameriških držav so bile in so večinoma še v razvoju iz kapitalizma prejšnjega stoletja v moderne gospodarske strukture. Politične strukture so vseh barv, od diktatur do demokracij in vse v vsestranskem iskanju novih smeri.

Afriška politična, verska in kulturna tradicija je povsem različna od latinsko-ameriške, prav tako gospodarska. Iz kolonialne mentalitete dolgih stoletij afriške države šele iščejo svoje mesto v novem svetu po drugi svetovni vojni.

Isto velja za azijske države, ki so prav tako po svoji politični, verski in kulturni tradiciji različne od obeh, afriškega in latinsko-ameriškega kontinenta.

V tem "tretjem" svetu se je medtem razvil položaj, da se je v sebi še bolj razcepil in smo priče nastanku še četrtega sveta.

Venezuela, Brazilija in Argentina v Latinski Ameriki, Južna Afrika v Afriki ter Avstralija in Nova Zelandija tvorijo že skupino držav, ki se po svojih političnih in gospodarskih strukturah vedno hitreje približujejo prvemu svetu industrijskih držav.

Na afro-azijski celini so arabske petrolejske države zaradi svojega petrolejskega bogastva izstopile iz območja tretjega sveta in po svoji gospodarski moči tudi prehajajo v prvi svet.

Iz tretjega sveta, kar ga gospodarsko še ostaja, pa je razvoj izločil najrevnejše države na svetu. Indija, Bangladeš, področje Indokine in afriške države na saharskem področju so se spremenile v tako imenovani četrty svet.

Tu se sedaj pojavlja resen problem omenjenih svetov, kateri od njih je dolžan pomagati komu.

Dasi je prvo načelo slehernega gospodarstva lastna blaginja — v tem se ne razlikujeta komunistični državni kapitalizem in svobodno zasebno gospodarstvo — pa je načelo socialne pomoči (iz katerih koli razlogov) v svobodnem svetu zaradi dvatisočletnega vplivanja krščanstva na mentaliteto prebivalstva vsaj podzavestno sprejeto in smo tako priče velikim gospodarskim in finančnim dajatvam zahodnih industrijskih držav tretjemu svetu.

Pod vplivom Moskve in Pekinga se je tretjemu svetu dolgo zdelo samo po sebi umevno, da morajo industrijske države njemu avtomatično priskočiti na pomoč v kateri koli gospodarski zadregi. Prav tako pod vplivom Moskve in Pekinga pa tretji svet od komunističnih držav ne pričakuje in ne zahteva pomoči, a bi, prev tako pod njunim vplivom, industrijske države, od katerih dobiva pomoč, le-te najraje v žlici vode utopil.

Tak je bil položaj še prav pred kratkim, ko se je iznenada spremenil.

Ko so arabske države skoro štirikrat dvignile ceno svojemu petroleju, je tretji svet ploskal, češ, sedaj prihaja industrijskim državam zaslužena kazen; tretji svet bo zagospodaril. Arabci bodo tretjemu svetu prodajali petrolej po stari ceni, industrijskim državam pa ceno navili, kakor zaslužijo.

Toda arabski šejki so se oprijeli zgoraj omenjenega načela gospodarstva: lastne blaginje, svoje tovariše iz tretjega sveta pa so po tem načelu uvrstili kar med industrijske države. Petrolejsko ceno so nastavili vsem enako.

Industrijske države so udarec močno začutile, a ga zaradi svoje močne gospodarske strukture prenašajo lažje, kakor države tretjega sveta. Tem se majejo ekonomije.

Najhuje pa je prizadet četrti svet, ki enostavno nima izhoda. Vedno glasnejše so napovedi poginotja milijonov ljudi četrtega sveta — če ne bo pomoči.

Odgovoriti je treba na vprašanje: kdo in od kod

naj pomaga, toda tako, da bo odgovor pravilen in pravičen.

Prepad med industrijskimi državami na eni in tretjim ter četrtem svetom na drugi strani bo nujno treba premostiti. Za ta most bodo morali biti na razpolago tudi in predvsem arabski petrodolarji, ki so jih doslej arabski šejki v milijardah grmadili po zahodnoevropskih in severnoameriških bankah.

Prvo vseslovensko romanje

ČISTO RAZUMLJIVO je bila Sveta dežela kristjanom vsa stoletja kot magnet, ki jih je privabljal iz vseh krajev krščanskega sveta. Prvi kristjani so kljub želji sicer imeli malo prilike, že zaradi razdalj in slabih prometnih zvez, pa tudi zaradi preganjanj. Spreobrnjenci v Palestini pa so kraje, kjer je živel in umrl Odrešenik, radi in pogosto obiskovali.

Za nekako začetnico pravih romanj zgodovina prizna sveto Heleno (umrla leta 330), mati cesarja Konstantina Velikega. Po njeni zaslugi so zgradili dve največji in najveličastnejši palestinski svetišči: cerkev božjega groba v Jeruzalemu in pa baziliko Kristusovega rojstva nad betlehemske votlino. Svetnica je na svetih krajih iskala in tudi našla precej relikvij, kakor nam poroča zgodovina. Od njenega časa dalje dotok romarjev v Sveto deželo ni nikoli prenehal. Val mohamedanizma, krvave vojne v srednjem veku in tudi v našem dvajsetem stoletju... vse to je romarje marsikdaj in v marsičem oviralo, pa še sila jih je komaj ustavila.

Zgodovinskih poročil sicer nimamo, smo pa lahko skoraj gotovi, da je tudi v davnih časih kak vernik iz naših krajev romal v Sveto deželo. Romali so v Rim in na znane evropske božje poti, zlasti v Kompostelo v Španijo na grob sv. apostola Jakoba — nemogoče bi bilo, da bi jih ne privlačila tudi Palestina.

Prvo zgodovinsko sled o jeruzalemskem romarju iz naših krajev najdemo upodobljeno v glavnem oltarju cerkvice sv. Ahacija v Nemškem rovtu, ki je podružnica župnije sv. Nikolaja v Bohinjski Bistrici. Poznogotski leseni relief predstavlja Viljema, moža koroške kneginje sv. Heme, ob njegovi vrnitvi z romanja v Sveto Deželo. (Viljem je umrl leta 1016).

Sredi prejšnjega stoletja je bil palestinski romar naš znameniti afriški misijonar dr. Ignacij Knoblehar. Kakor beremo v njegovem življenjepisu, se je dne 17. avgusta 1846 odpeljal na francoski ladji iz Beiruta v Jafo, odkoder se je odpravil po Sveti deželi. Bil je eden naših prvih romarjev, ki je zapustil tudi nekaj zapiskov o svojih vtisih. Poto-

V SVETO DEŽELO

vanje je opisal ljubljanskemu škofu Wolfu in so v okrajšani obliki njegovo pismo objavile tudi Novice. V njem med drugim pravi:

„Moje pero ne more opisati čustev, ki so me obhajala, ko sem prvič stopil na tla Svete dežele. Cvetoči vrtovi Jafe, širna, rodovitna in bogata Saronka planjava, ki jo sveto pismo tolikokrat omenja, siromašne oljske gorice v Judeji, prvi pogled na jeruzalemsko mesto, na božji grob, na Kalvarijo; potem pot skozi krasno, s cveticami posejano dolino Jozafat, potovanje v mesto Jeriho, k reki Jordanu in k Mrtvem morju, v Betlehem in na druge kraje, kjer je hodil in živel naš Zveličar: kdo more vse to dovolj lepo popisati? ...“

V Palestini je Knoblehar ostal mesec dni. Napravil je o romanju mnogo zapiskov. Žal je bil kasneje tako preobložen z misijonskim delom, da zapiskov ni utegnil nikoli urediti in objaviti.

Ko so se proti koncu prejšnjega stoletja izboljšala prometna sredstva, so pričeli evropski narodi ljudska romanja v svete kraje. Ta so zaradi skupne organizacije potovanja, posebnih vlakov in ladij tudi finančno breme posameznikov znatno zmanjšala. Prvo tako veliko romanje je bilo leta 1898, ko je ladja „Tirol“ pripeljala v Palestino 500 Tirolcev iz Brixena. Dve leti kasneje je romalo v Sveto deželo 519 mož iz Gornje Avstrije, leta 1903 pa je bilo skupno švicarsko romanje, ki se ga je udeležilo 500 romarjev. Brez dvoma so tem skupinam sledile

druge manjše in tudi iz drugih evropskih dežel, o katerih nimamo pri roki posebnih podatkov.

Dr. Andrej Snoj v argentinskem "Duhovnem življenju" (marec 1964) opisuje, kako so ta romanja vplivala na Slovence in kako je po sprva neuspešnem vabilu prišlo končno do prvega vseslovenskega romanja. Zanimivo se bere tudi ta del zgodovine slovenske vernosti, zato pustimo kar njemu besedo:

Razumljivo je, da spričo lepih uspehov, ki so jih rodila taka ljudska romanja, tudi Slovenci niso ostali ravnodušni. Ko je škof dr. Jeglič leta 1898 zasedel ljubljansko škofijsko stolico, je že za god sv. Nikolaja istega leta v škofijskem listu izdal poziv, naj bi se zglasilo vsaj 500 slovenskih mož in fantov, ki bi skupno romali v Sveto deželo. Tudi "Zgodnja Danica" in drugi slovenski listi so ta poziv prinesli svojim bralcem. Toda čudno, odziva ni bilo skoro nobenega. Tako je srčna zadeva škofa Jegliča za enkrat padla v vodo. Vendar te velike zamisli mož ni hotel pokopati.

Dobrih deset let pozneje, 1. majnika 1910, so slovenski listi prinesli novo vabilo k "Prvemu skupnemu slovenskemu romanju v Sveto deželo", ki naj bi bilo od 2. do 21. septembra istega leta. V njem je bilo razglašeno, da se za romanje smejo prijaviti "zdrave osebe obojega spola". Oklice so podpisali: dr. Anton Bonaventura Jeglič kot vodja romanja; Janez Kalan, urednik "Bogoljuba", kot tajnik in blagajnik; p. Placid Fabiani, provincial frančiškanov, kot duhovni oče.

Odziv je bil to pot razveseljiv. Priglasilo se je 538 udeležencev iz vseh delov slovenskega ozemlja. Od teh jih je bilo 333 iz ljubljanske, 99 iz mariborske škofije. Drugi so bili s Krškega, Primorskega in Prekmurja, 12 celo iz Hrvaške. Najstarejši romar je bil Tomaž Zupan s Sela pri Breznici, star 81 let. Moških je bil skupaj 262, od teh 82 duhovnikov, žensk pa je bilo 276.

Ti romarji so se dne 1. septembra 1910 ob enajsti uri dopoldne zbrali v ljubljanski stolnici k romarski maši, med katero so na koru ubrano prepevali šenklaški pevci. Pravo romarsko razpoloženje je zavladalo med udeleženci, ko so na koru zapeli pesem:

Angel božji, ki me vodiš,
tebi se priporočim,
ki zvesto pred mano hodiš,
da se kje ne pogubim.
Tebi me je Bog odločil,
Tebi mojo dušo izročil.
Angel varh, prijatelj moj,
vedno mi na strani stoj!...

Ob petih popoldne tega dne je bila v ljubljanski frančiškanski cerkvi poslovilna pobožnost: pridiga p. Hieronima Knobleharja, namestnika zadržanega patra provinciala, in pete litanije Matere božje, katere je imel škof Jeglič ob asistenci nekaterih duhovnikov. Po litanijah so duhovniki skupaj s škofom pred ol-

tarjem odmolili molitve za srečno potovanje.

Naslednjega dne je bil kmalu po četrti uri zjutraj odhod posebnega romarskega vlaka iz Ljubljane v Trst. Ker je bil ta dan ravno prvi petek, so si mnogi romarji želeli pred odhodom sv. mašo in sv. obhajilo. Navsezgodaj so nekateri romarji-duhovniki maševali v ljubljanskih cerkvah in mnogo romarjev je med temi mašami pristopilo k sv. obhajilu. Slovo od Ljubljane je bilo prisrčno. Ko je vlak peljal mimo Borovnice, so nad borovniškim mostom pokali topiči, pri župni cerkvi pa pritrkavali zvonovi v čast jeruzalemskim romarjem. Dopoldne okrog devete ure je bil vlak v Trstu in romarji so se napotili proti pristanišču, kjer jih je sprejel na krov parnik "Tirol".

Še preden je odplul parnik iz pristanišča, je bilo na krovu postavljenih osem oltarjev za maševanje. Nad glavnim oltarjem je stal lep kip Marijinega brezmadežnega Srca, ki je bil romarjem na vsej poti zvest spremljevalec. Pred tem kipom so se zjutraj in zvečer vršile skupne romarske pobožnosti, tu so se posamezniki z vsem srcem izročili varstvu Matere božje.

Ko je ladja zapuščala pristanišče, se je začela na krovu pri Marijinem oltarju slovesna maša, ki jo je daroval škof Jeglič. Kot prvo pesem so pevci zapeli: "Angel božji, ki me vodiš..." Romar — udeleženec je pri tej priliki zapisal v svoj dnevnik: "Vsi smo se zbrali na krovu okrog Marijinega oltarja in se zatopili v molitev. Zvonček je med svetim opravilom skrivnostno zvončkljal, v našo sredo je prišel večni Bog, naše molitve za srečno romanje so se pomnožile... V varstvu Marijinem, v pričužnosti živega Boga, smo se sredi širokih in globokih voda čutili varne in srečne..."

Naš pisatelj Ksaver Meško, ki je bil tudi med udeleženci, je v svojih potpisnih spominih, objavljenih v Slovenskih večernicah leta 1912, slovo od Svete dežele takole opisal:

"...Ko smo 16. septembra zjutraj s kolodvora še enkrat pozdravljali Jeruzalem, s solzami v očeh, smo menda pač vsi mislili: 'Ali te še kdaj vidim, o ti najsvetejši kraj sveta?' Vsi pa smo gotovo tudi čutili: 'Ako tebe pozabim, o Jeruzalem, bodi pozabljena moja desnica! — Tebi, o Gospod, pa hvala za milost tistih dni, ko smo z gorečimi srci stopali po zemlji, posvečeni po tvojih stopinjah in po tvoji rešni krvi!'"

*

Od tega romanja bo letos minilo že 65 let — bosigavedi, če je kateri romarjev še živ. Vsekakor so se vrnil domov polni vtisov, ki so jih v svojih srcih nosili do smrti.

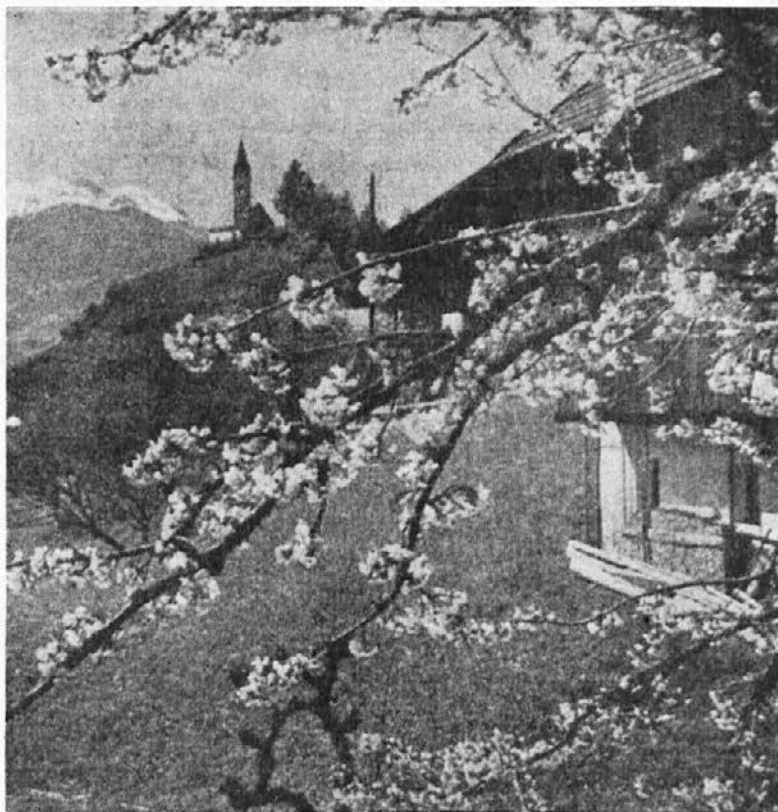
Prvemu romanju je sledilo v teku desetletij še več manjših, zadnji v letošnjem februarju pod vodstvom škofa Leniča — žal pod pritiskom razmer doma razdeljen v dve skupini. Izseljenski skupini se je pridružil tudi p. urednik MISLI ter ste potek

romanja brali v zadnji številki.

V načrtu je, da bi romanje slovenskih izseljencev postalo vsakoletna tradicija za povelikonočni čas in res lepo bi bilo, ko bi se te želje uresničile. Svet postaja majhen, tudi iz včasih tako daljne Avstralije obisk domovine ni več nekaj izrednega. Nas pot proti domu vodi mimo Svete dežele. S planiranjem obiska domačih v tednu po romanju, z malim "detour"-om in primeroma nizkim dodatkom k ceni potovanja bi si lahko marsikatera slovenska družina privoščila obisk svetih krajev v domači družbi ro-

jakov iz raznih evropskih držav in ob slovenskem vodstvu ter razlagi zgodovinskih znamenitosti. Marsikdo avstralskih Slovencev bi bil lahko poleg obiska domovine za en užitek bogatejši — za nepozabne spomine na kraje našega odrešenja.

Bo med nami kaj zanimanja za gornjo idejo? Bog daj! MISLI bodo rade posredovale obveščanje o zadevi ter zainteresiranim rojakom pomagale s podrobnejšimi informacijami kakor tudi z ostalimi formalnostmi v zvezi s skupnim romanjem.

V domovini
je zacvetela
sončna
pomlad . . .

Drijatelj Peter

DA, MOJ PRIJATELJ PETER! Z njim si že tri leta deliva stanovanje. Pa moram priznati, da med sabo še nisva imela resnega prepira.

Prenekateremu se bo to čudno zdelo in prav bi imel. Prepiri, nesporazumi, nesoglasja vseh vrst . . . vse to je danes žal nekaj tako vsakdanjega, da se moj zgornji stavek kar čudno in neverjetno sliši. A zatrdilo izpod mojega peresa je resnično. Mnogo bolj mi je všeč kot pa kaka raz-

prava o prepirčkih in prepirih, v katerih so mnogi pravi mojstri. Soglašate? Da ali ne — mi je prav vseeno.

To naj bo za uvod, da Petra vsaj malo spoznate. (Mimogrede: tudi mene kličejo za Petra že od rojstva dalje — poleg raznih vzdevkov seveda, ki pa vam jih ne bom izdal, četudi me spremljajo že vse življenje . . .) Da nosi prijatelj moje ime, tega mu ne zamerim. V bistvu nisem zamerljiv

človek in končno: saj si ni sam kriv, da so mu dali ravno moje ime. Vsaj isti imeni ne bi smeli biti vzrok za prepir.

Še nekaj: Peter je Anglež iz Londona, jaz pa Peter iz zelene Štajerske, iz Maribora. In ker je prijatelj res prava "slika", gotovo v tem tiči vzrok, da se še nišva pošteno sprla. Kako bi se tudi, ko pa je tak šaljivec! Še resno stvar obrne na šalo in te prisili v smeh.

Se je pa zato njegovo drugo prijateljstvo žalostno končalo: z njegovim oboževanim Minijem. Kar prav se mi zdi, da v tej smeri preidem na zgodbo, ki jo hočem povedati. Če sem vas seznanil s Petrom, pa spoznajte še njegovo vozilo Mini! Pa saj ga ni več! Minija namreč. Za počitnice je odšel Peter z njim proti Sydneyu in tam se je njuno prijateljstvo do konca skrhalo. Takole se je zgodilo:

Deževalo je in noč je že bila, ko je Peter srečno privozil v Sydney. Tam pa je njegov Mini nenkrat trmasto "crnil" — niti glasu ni hotel dati več od sebe. Petrov priimek ni zastoj White — zdaj je bil fant zares jezen in kar bel od slabe volje. Ni mu pomagalo drugega kot stopiti kljub dežju iz Minija in ga s strani porivati dalje. Bes in dež in še nekaj takih okolnosti — vse je pripomoglo, da je Mini tudi brez motorja kar cijal po cesti.

Šlo je gladko, dokler Peter avta ni prirnil do nekega vogala in iz glavne ulice zavil na stransko. Fant je šele tedaj opazil, da je ulica zgrajena v klancu — takoj za vogalom se je začela spuščati strmo navzdol . . .

Tedaj se je Mini premislil in ni več potreboval Petrove roke, pa tudi motorja ne; kaj šele, da bi Petra pustil skočiti za volan. Kar sam je začel teči fletno navzdol — hitreje in hitreje jo je mahal in pozabil na svojega gospodarja. Peter pa za njim. . . (Katere svetnike je klical na pomoč, bi ne vedel povedati — morda je imel na jeziku imena z drugega konca . . .) Kratko progo je avto dohajal, nato se ga je komaj še dotikal s prsti, končno je Mini pustil Petra daleč za sabo . . .

Mini je skoraj povelj motokiklista, ki mu je prišel nasproti. Fant je moral debelo pogledati od začudenja, ko je videl avto brez šoferja, Petra pa kot norega teči za njim.

Vsekakor: razdalja med Petrom in Minijem je bila vedno večja, pa tudi Minijeva hitrost. Le kje

se bo avto ustavil? je šlo skozi Petrovo premočeno glavo. Nesrečni Peter, kar vidim ga! Najbrž je zamižal od strahu, ko je Mini na svoji "rajži" za las zgrešil novi Mercedes. In verjetno si je tudi zatisnil ušesa, ko je zaslišal pred sabo grozanski hrušč in trušč. Kdo bi si mislil, da zna skromni Mini napraviti tak ropot! Avtek je temeljito zrahljal vrata neke garaže, izbil nekaj opeke podboja in "zašajtal" dalje. Sledil je še en tresk in Mini je ves razbit obvisel na pregraji pred ovinkom nove strmine . . .

Na mah je bila vsa soseščina iz svojih hiš, da je bila slika še lepša. Gospodar garaže je pritekel ven v samih spodnjih hlačah, za njim se je prikazala njegova žlahtna gospa in z njo kopica radovednih glav. Vse je zijalo v kupček zvitega železja na koncu ulice. Še bolj so pa ostrmeli, ko je mimo njih pritekel naš Peter — kakor bi se mu strašno mudilo nekaj ustaviti. Pa ni bilo več kaj: pošast, ki je malo prej povzročila toliko hrupa, se je že umirila. Za vedno . . .

Zdaj razumete, da v mojem stanovanju ni časa za prepir? Vsaj po počitnicah ga gotovo ni bilo. S Petrom še danes pogrevava zgodbo njegovega Minija in smeja ne manjka. Ne bom rekel: Petru je šlo mimogrede sprva ob pripovedovanju Minijeve nesreče tudi na jok. Pač zvesti prijatelj! A z nekaj vprašanji o motokiklistu in garaži in začudenih obrazih sva zopet znova prasnili v smeh, ki ga še zdaj kar noče biti konec.

"Škoda, da sem imel kamero v Miniju! Če bi jo imel pri sebi, bi napravil film in pol. Še na televizijo bi prišel . . ."

"Kaj pa, če bi prišel tudi v časnike? Kar pomisli na senzacionalne naslove, ki bi na debelo poročali: Angleški turist pritisnil Mini v prepad . . . Mini brez voznika . . . Mini teroriziral sydneyjsko predmestje . . . Kako se odkrižas Minija? . . . Celo Angleži sovražijo Minije . . . itd."

Post mortem? — Zavarovalnica je poravnala škodo na garaži — 360 dolarjev, za nepopravljivo razbiti Mini pa jih je Peter dobil 120 — za več svojega starega prijatelja žal ni imel zavarovane. Novega si še ni kupil in ga tudi ne bo. Od vrnitve iz Sydneya kaže odkrito antipatijo do avtomobilov. Vsak dan mi zatrjuje, da do dela nima daleč in da je peš hoditi kaj zdravo in priporočljivo — vsaj dokler ne pridrvi proti tebi kak Mini brez voznika . . .

PETER KOŠAK

KO SO PREŠERNU nekega poletnega dne leta 1846 vrnili iz dunajske cenzure rokopis njegovih POEZIJ, je pesnik pač hlastno preletel zvezek, ki ga je bil tako skrbno povezal in po predpisih zapечатil. Iskal je mesta, ki jih je Rdeči Svinčnik v stolnem mestu občrtal in s tem prepovedal za tisk. Mogoče se je začudil, da je bilo takih mest le dve: "puščica" na račun slovničarja Murka in pa — kitica iz ZDRAVICE.

Tista, ki se prične z verzoma v našem naslovu.

Pesnik ni pristal na ohromitev in je zato z dvema potezama prečrtal celotno Zdravico, ki je tako v prvi tiskani izdaji POEZIJ izpadla.

Inkriminiranih verzov tudi dandanes ne srečujemo pogosto med citati, ki naj bi dajali ton Prešernovim proslavam in spominskim zapisom. Slišimo jih le v sklopu celotne Zdravice, skoraj nikoli pa ne emblematično postavljenih v razmišljajoče ospredje. Ona

rdeča črta izpred 129 let je očitno zadela v bistvo in se njena sled še vedno ni docela porazgubila.

Ko se zatapljamo v smisel obeh verzov, smo očarani nad njuno preprostostjo in lapidarnostjo, predvsem pa nad mirno ljubeznijo, ki jo izžarevata v obliki srčne želje. Tudi nekaj rahle otožnosti je raz-

EDINOST, SREČA, SPRAVA K NAM NAJ NAZAJ SE VRNEJO ...

(Iz Prešernove "Zdravice")

pete čez tistih devet jasnih besed. Pesnik, ki se pripravlja, da napije svobodi narodov in bratstvu med njimi, čuti, da mora njegov narod še pred poletom proti takemu svetlemu cilju najprej urediti in prečistiti samega sebe. Brez edinosti in sprave ne more biti sreče, ranjena ptica ne more proti soncu.

Sprašujemo se, kako bi bilo s slovenskim narodom kot celoto, če bi si vsak njegov pripadnik izbral za delovno geslo besede iz obeh Prešernovih verzov. Če bi vsak ostal sicer pri svojem mišljenju, a bi vendar bil zmožen podati roko slehernemu sorojaku. Mislimo, da bi doživeli to, o čemer je sanjal Prešeren, na katerega se vendar prav vsi sklicujemo.

Toda Prešernova želja je še vedno rdeče občrtana, ljubeč poziv se ne more odrešujoče prebiti skozi pregrade vseh vrst. Po logiki stvari se bodo edinost, sreča in sprava nekoč vrnile, kolikor je človeško pač to mogoče. Otožna pa je zavest, da so bile in verjetno še bodo, cele generacije — z našo vred — za to prikrajšane. Po krivdi vseh onih, ki so proces sprave zavirali iz razlogov, ki bodo na rentgenskem zaslonu Zgodovine neizprosno prišli na dan.

S. M. v tržaški MLADIKI

NAJ MI BOG podeli troje:
vedrino, da bom sprejel stvari, ki jih ne morem spremeniti;
pogum za spreminjanje stvari, ki jih lahko spremenim;
in modrost, da bom doumel mejo med obojim!

NORMAN TALLENT

Izpod Triglava

SKLADATELJ ALOJZIJ MIHELČIČ je umrl 11. februarja, na pragu 96. leta starosti. Skladatelj, zborovodja, pevec in številni občudovalci iz vse Slovenije so ga spremili k zadnjemu počitku, na Žalah pa se je od pokojnika poslovil p. Roman Tominec. Naj ob tej priliki izrečemo iskreno sožalje sinu dr. Francu Mihelčiču, znanemu članu slovenske izseljenske skupnosti in melbournskemu advokatu, ter njegovi družini.

Pokojni Alojzij Mihelčič je bil neizčrpen v svoji skladateljski iznajdljivosti: Od rane mladosti do zadnjih častitljivih let je vedno znova bogatil zakladnico slovenske svetne in cerkvene pesmi. Njegova je tudi zdaj že splošno ponarodela posem "Polje, kdo bo tebe ljubil? ...". Verjetno se nobena zborovska pesem ne more pohvaliti, da je izšla v enajstih ali dvanajstih izdajah, kot je izšel Mihelčičev venček na besedilo Silvina Sardenka "Nebo žari". Slovenski Cerkev je poklonil v svojem dolgem življenju vseh vrst bogoslužnih pesmi: vstopnih, darovanjskih, evharističnih, Marijinih, božičnih, postnih, velikonočnih ter pesmi za razne praznike in priložnosti, kot na primer "Kristus mora kraljevati". V pesmi je znal biti otroško preprosto, pa tudi resen in nadvse slovesen. Napisal in izdal je tudi več slovenskih maš.

LJUBLJANSKI GRAD je prišel zopet v ljubljanske "cajenge". Nedavno smo brali, da je v tako slabem stanju, da ga bo prvi malo hujši potresni sunek podrl. Kljub resni nevarnosti pa prav malo narede za njegovo ohranitev, češ da ni potrebnih denarnih sredstev.

Zanimivo pa je to, da je kljub temu stolp ljubljanskega gradu najbolj obiskana turistična točka slovenske prestolice. Do petsto oseb dnevno se povzpne na stolp in z njega občuduje razgled po mestu in okolici. Največ obiskovalcev je tujih turistov, pa tudi domačih gostov ne manjka.

BREŽIŠKI GRAD je srečnejši od ljubljanskega, morda zato, ker je v njem že 25 let nastanjen Posavski muzej. Potrebno obnovo so začeli že lansko leto in obnovili dvoriščno pročelje s sončno uro, zdaj pa so dokončali obnovo arkad v prvem in drugem nadstropju. Upajmo, da bodo obnovitvena dela nadaljevali.

REDEK JUBILEJ slavi župnija Bela cerkev na Dolenjskem: 900-letnico obstoja. Je prafara in mati

župnijam na levem bregu reke Krke, saj so na njenem prvotnem ozemlju nastale v teku časa župnije Št. Peter-Otočec, Šmarjeta, Škecjan in Raka.

INOZEMSKI LISTI so nedavno poročali, da je bil v jugoslovanskem parlamentu predložen osnutek zakona, po katerem naj bi vsak poročni par moral živeti en mesec pred poroko v poskusnem zakonu. Civilno pravna poroka se bo lahko izvršila šele potem, ko bosta kandidata predložila dokaze o skupnem bivanju vsaj enega meseca. To naj bi bilo po izjavah zakonodajalcev "sredstvo", ki naj bi omililo strahoten porast razporok in število splavov. Res čudno "sredstvo" — saj novi zakon o "vajeniški dobi bodočih zakoncev" ni nič manj strahoten kot zakon o lahkih ločitvah in o ženski pravici odločati o umoru nerojenega otroka. Vsi trije uničujejo družino v korenini, z njo pa narod.

Inozemski listi, ki so o tem poročali, so podčrtali dejstvo, da bo šla z novim zakonom Jugoslavija v zgodovino kot država, ki je prva in tudi edina uvedla kot obvezno vsaj enomesečni koruzni zakon.

Morda pa do uzakonjenja le ne bo prišlo, saj ima osnutek močne kritike celo med komunisti.

DA JE TENIS eden najbolj priljubljenih športov v Avstraliji, nam ni neznano. Najbrž pa ne vemo, da je jugoslovanska prvakinja v tenisu Mima Jaušovec, Slovenka iz Maribora. Komaj osemnajst let ima. Te dni se vrača v domovino iz svoje turneje po ZDA, kamor je odpotovala v začetku januarja. Kako se je obnesla na ameriških teniških igriščih, pa res ne vem poročati.

O JALTSKI KONFERENCI smo za tridesetletnico pisali v zadnji številki. Omembe vreden bi bil tudi tale odstavek iz uvodnika, ki ga je v ljubljanskem "Delu" o tem napisal 13. februarja neki Janez Stanič: "... Obenem pa je z zgodovinske oddaljenosti tridesetih let mogoče opozoriti tudi na nekaj negativnih naukov Jalte. Veliki trije so se na tej konferenci dogovarjali tudi o usodi drugih držav in narodov — brez njihovega sodelovanja — o delitvi vplivnih področij in organizaciji poveljnega sveta po svoji meri. Povojni razvoj je pokazal, da se mnogi teh dogovorov niso uresničili — predvsem ne tisti, s katerimi se niso strinjali prizadeti narodi ..."

Hote ali nehoti je Janez Stanič napisal zgornjo resnico, ki velja tudi za naš slovenski narod. Tudi naš narod je pred tridesetimi leti pričakoval osvoboditev z Zahoda ter doživel razočaranje. Spada med "prizadete narode", ki se "niso strinjali" z odločitvami v Jalti.

LANSKO LETO je Prešernovo rojstno hišo v Vrbi na Gorenjskem obiskalo 17,553 otrok in 10,099 odraslih, kot poročajo domači listi in dostavljajo, da je število znatno višje od števila predlanskih obiskovalcev. Z obiski Finžgarjeve rojstne hiše pa je bilo ravno

narobe: lanskih obiskovalcev je bilo manj kot predlanskih.

Obe hiši sta odprti skozi vse leto, lepo urejeni ter oskrbovani. Pri obisku lahko kupiš tudi razglednice, knjige pesnika in pisatelja ter spominske značke.

SVET POD TABOROM se imenuje knjižica kronike, ki je izšla lani za priložnost 750-letnice Ihanu pri Domžalah. Naše vasi so res starodavna naselja in vredne, da praznujemo njih visoke jubileje. Ob tej priložnosti so odkrili tudi spominsko ploščo dr. Antonu Brezniku na njegovi rojstni hiši v Ihanu, saj je obenem lani minilo ravno trideset let od njegove smrti. Dr. Breznik je bil vzoren duhovnik in dolgoletni ravnatelj škofskih zavodov v Šentvidu nad Ljubljano prav do njihove ukinitve. Seveda ga ne slavijo zaradi teh služb, ampak kot enega največjih slovenskih jezikoslovcev in slovnika. Ploščo na njegovi rojstni hiši je postavilo Slavistično društvo Slovenije skupno s Kulturno skupnostjo Domžale.

DA, DA, FILTROV bo treba čim več, da se vsi skupaj ne zadušimo v onesnaženju zraka, ki ga je na svetu vedno več, kamor koli greš. Zato pa je dobil glavni dimnik za odprševanje rotacijske peči tovarne "Slonit" v Anhovem ogromen filter. Pišejo, da bo zajel dnevno od 100 do 150 ton cementnega prahu. Filtre so montirali tudi na pakirnici cementa in štirih drugih najbolj občutljivih krajih.

Človek se samo čudi tem tonam prahu, ki ga bo filter dnevno nalovil. Kam bi šel prah brez filtra? V zrak in seveda na naravo ter v človeška in živalska pljuča. Kako bi moglo še kaj ostati zdravo?

Pa je žal še dosti dimnikov povsod po svetu, ki filtra nimajo. Govori se o onesnaženju zraka veliko, napravi pa kaj malo...

PO NOTRANJSKIH GOZDOVIH so doslej neusmiljeno preganjali rise, divje mačke in volkove, zdaj pa sodijo drugače. Gozdarji so prišli do zaključka, da je mesojedih zverí v notranjosti že premalo. Srnjad in jelenjad sta se tako namnožili, da delata ponekod več škode kot pa zveri. Treba bo stvar obrniti in za nekaj časa pozabiti na volkove in podobno.

SYDNEYČANI!

Kadar imate krstike, svadbo, obletnice, družinski praznik... in potrebujete godbo, se obrnite na:

"ŠERNEKOV KVARTET"

Dogovorite se s Štefanom:

Tel: 521 2671.

Sydneyčani !

Za izdelavo kvalitetnega pohištva po naročilu: za kuhinje, spalnice, dnevne sobe, pisarne, trgovine itd. se obrnite na naša rojaka Bruna Bolko in Stanka Slokar, lastnika podjetja:

PRIMORIE PTY. LTD.

320 Marion St., Bankstown, N.S.W.

Telefon 709-4989

Vprašajte za "quote"!

No, dokler je le kaj streljati, si lovci ne bodo delali težav. Huje je kmetu, ki je na svojih domovih in poljih brez moči. Kaj pomaga puška, če pa mnogih živali streljati ne sme! Kočevarji se pritožujejo nad medvedi, ki so prihranjeni le za izbranec, če jim pridejo pred puško. Kaj škode napravijo kosmatinci pred tem, pa nihče ne vpraša in nihče škode ne povrne...

TUDI MARIBOR je končno dobil svoj mestni grb. Tako smo brali nedavno in se začudili, da svojega grba menda še ni imel. Ker bo vse iz "totege becirka" zanimalo, kako grb izgleda, naj ga tu opišem: Na rdečem polju je srebrn stolp z odprtimi vrati, z napol dvignjeno zlato dvizno mrežo. Na vsaki strani stolpa je večnadstropen štirioglat stražni stolp z ovalnim oknom in stranskim prizidkom. Strehe so pokrite s škodlami. Med stražnima stolpoma je srebrn golob z razprtimi krili, ki se spušča v navpičnem letu.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

P. BAZILIJ SPET TIPKA

5. aprila 1975

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

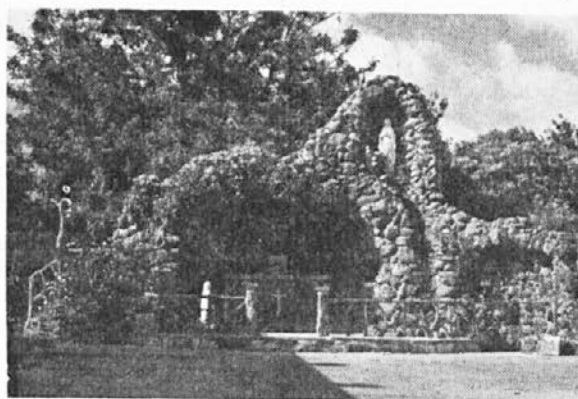
Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● VELIKA NOČ je bila letos zelo zgodnja, saj smo skoraj komaj pustili za sabo božič. Vsekakor smo jo zopet lepo praznovali. Priprav je bilo veliko, posebno veliko tudi spovedovanja in s tem v zvezi potovanja iz naselbine v naselbino, kjer žive Slovenci. Pa saj je bil velikonočni spored zadnje številke MISLI dovolj zgovoren dokaz, da je veliki teden zares poln dela.

Bogoslužje cvetne nedelje smo imeli kot običajno na prostem. Butaric je bilo letos zelo veliko. Napravile so jih članice Društva sv. Eme skupno s sestrami. Drugo leto bomo povabili po sydneyški navadi matere in otroke, saj bodo butarice lastne izdelave še večje vrednosti. Vsekakor je lepo in prav, da se naša tradicionalna navada butaric ohrani tudi v izseljenstvu. Kdo nam jo brani? Le sami jo lahko opustimo, kar pa bi bilo res škoda.

V lurški votlini smo tudi letos pripravili lep božji grob. Do izraza pride zlasti pri bogoslužju velike sobote zvečer na prostem, ko zagnemo med Alelujo kip v grobu ležečega mrtvega Kristusa ter razkrijemo vstalega. Letos smo imeli zopet srečo, da smo imeli milo vreme: prehladno ni bilo, pa tudi vetra ne, dež pa nam je grozil vse kasno popoldne prav do začetka obredov na prostem. Ob blagoslovu ognja je začelo rositi, a dež je ponehal in tako je vzdržalo prav do konca obredov. Tako smo lahko vse srčno končali in imeli tudi običajno vstajensko procesijo, zaključili pa z blagoslovom velikonočnih jedil. (Eden naših hišnih mucov je kaj radovedno hodil okrog pogrnenih košaric, kaj več pa si ni upal pred toliko množico...) Šele medtem, ko so se ljudje razhajali, je začelo pošteno liti. Res smo imeli srečo.

Tudi slovesno mašo na velikonočno nedeljo ob desetih smo imeli na prostem. Veliko se nas je zbralo, da proslavimo vstalega Kristusa. Tudi obhajil je bilo zelo veliko in tega sem vedno najbolj vesel.

Lurška votlina nam za praznike res dobro služi

● Krščevali smo zadnji mesec takole: 2. marca so iz St. Albansa prinesli **Renato**, ki je osrečila družino Alojza **Dominko** in Ane r. Sobočan. Isti dan je bil tudi krst **Suzane**, ki jo je iz Campbellfielda prinesla družina Gvida **Mikoliča** in Nilve r. Rakar. — Prav tako sta bila dva krsta na dan 9. marca: za **Klavdijo** bodo klicali hčerkico v družini Alojza **Pauriča** in Georgije r. Papič, Doncaster; **Suzano** Stello pa je dobila družina Stanka **Gregoriča** in Ide r. Zakšek, St. Albans. — 22. marca je krstna voda oblila **Jasona Johna**, ki je prvorojenec družinice Mihaela **Ivanušiča** in Stefice r. Matulin. Prinesli so ga iz East Doncastra. — Pri obredih velike sobote sta bila s krstom sprejeta v Cerkev dva nova člana. **Ronald** je sinko Ivana **Sankoviča** in Frančiške r. Töne, Fawcner; **Igor** je sinko Ivana **Denša** in Angele r. Žižek, Westall. Oba sta bila pridna in nista nič jokala. Kakor da bi se zavedala slovesnega trenutka pred vso množico vernikov, ki je ob njunem krstu s svečami v rokah ponavljala svoje krstne obljube. — Kot zadnji krst naj omenim krst 5. aprila: družina Martina **Adamiča** in Marije r. Zanin iz Malverna je prinesla **Andreja Petra**. Lepo je bilo videti vso Adamičevo družino zbrano ob krstnem kamnu: sestra in trije bratci so pazno sledili, kako bo tudi najmlajšega člana družine oblila krstna voda. Številne družine so med nami žal že prava redkost, zato pa še bolj vredne našega spoštovanja. Prepričan sem, da jih tudi Bog rad vidi, jim pošilja svoj posebni blagoslov ter zna ceniti žrtve staršev.

Vsem družinam z malčki naše čestitke!

● Poroki v naši cerkvi naj omenim dve: 15. februarja sta si obljubila zvestobo **Peter Markovič** in **Marija Lukič**. Zenin je iz Zabrda, župnija Konjič, nevesta je iz Murskega Središča. — 5. aprila pa sta stopila pred oltar sv. Cirila in Metoda **Darko Butinar** in **Francka Oblak**. Zenin je doma iz Hrušice, kjer je bil tudi krščen; nevesta je bila rojena v Žirovskem vrhu in krščena v Gorenji vasi. Nekdo se je pošalil, da je bilo na poročni dan zato kislo vreme, ker so

bili tudi "Oblaki" zraven. No, vreme se je izboljšalo po poroki — pa menda ne zato, ker je nevesta zamenjala svoj priimek. — Vsekakor želimo obema paroma v življenju obilico sonca in božjega blagoslova!

Še en par bi rad omenil, ki se je poročil lanskega leta 14. septembra v cerkvi Sv. Trojice v Ljubljani. **Ivan Lapuh**, svoj čas z mamo pri nas v Baragovem domu, zdaj pa živeč v Morwellu, je lani doma med počitnicami našel nevesto **Marijo Dobrina**. Marijin rojstni kraj je Ples, Sv. Peter pod Sv. Gorami, dočim je bil Ivan rojen v Kirchen v Nemčiji, kamor je bila Lapuhova družina preseljena med nemško okupacijo. Po poroki se je moral Ivan sam vrniti v Avstralijo, da je uredil vse potrebno tudi za ženin prihod. Ravno na veliki petek je bil vesel pričakal na melbournskem letališču in naša morwellska izseljenska skupina ima eno družinico več. Ob srečni združitvi obema naše čestitke!

● Pričeli smo zopet krščanski nauk za prvoobhajance in bi prosil vse starše, ki bi želeli pošiljati otroke, da jih čim prej prijavijo. Pouk bo vodil p. Stanko **vsako soboto od dveh popoldne**. Vse prijavitelce prosimo, da bodo točni in redni, saj je drugače nemogoče. Tega se starši včasih premalo zavedajo ter polagajo premalo važnosti v resnost verskega pouka. Vsekakor je še prilika za prijavo, odlašati pa ni več časa.

● Eno stvar bi rad omenil, ki mi ni všeč, pa gotovo tudi Bogu ne. Tista stara fantovska navada — ostati pred cerkvijo in klepetati — se vrinja tudi k nam. Žal to niso niti več fantje, ampak možje in očetje, ki pripeljejo svoje družine k slovenski maši. Nikar tako! Družinski oče ima svojo odgovornost kazati zgled zlasti lastnim otrokom. In končno je tudi on kristjan, ki se ima pri maši Bogu za marsikaj zahvaliti, pa ga tudi prositi zase in svojo družino.

Najhuje je pri mašah na prostem, ko človek res lahko mimogrede pozabi, da je vse dvorišče med bogoslužjem cerkev in zahteva od vernika, da se temu primerno vede. Zbiranje na prostoru med hišo in zakristijo, razgovarjanje in kajenje ob teh prilikah moti celo druge, ki žele resno prisostvovati maši na prostem. Pa je celo na dvorišču pred votlino zadaj pri vhodih v Baragov dom kar preveč klepetanja in premalo sodelovanja s tem, kar se dogaja pri oltarju. O tem so se nekateri že večkrat pritožili, kar je znak, da klepetanje mnoge moti. Po letošnji cvetno-nedeljski maši sem govoril z novodošlim rojakom, ki je bil tokrat prvič med nami, na nesrečo v zadnjem kotu dvorišča. Ni mogel verjeti, o čem se nekateri menijo med mašo. Kakšne prve vtise je odnesel, si lahko mislite...

Resno prosim, da se v tem popravimo. Kdor pride k maši, naj pride zares s pravim namenom. Le tako bo imel nekaj od bogoslužja, drugi okrog njega prav tako, otroci pa lep zgled starejših.

● Šmarnice med mesecem majem bomo objavljali sproti. Vsak večer jih ni mogoče imeti, od časa do časa pa le. Tudi nedeljske maše bomo združili s šmarnično pobožnostjo in šmarničnim branjem. — Večerno mašo bomo imeli na četrtek, prvega maja, ko praznujemo sv. Jožefa Delavca; dalje na četrtek 8. maja: **zapovedan praznik Vnebohoda Gospodovega**. In seveda na prvi petek (9. maja) kot običajno sleherni mesec.

● **MATERINSKO PROSLAVO** bodo priredili v cerkveni dvorani otroci naše Slomškove šole kot navadno na **prvo majsko nedeljo (4. maja) po deseti maši**. Vem, da ne bodo razveselili z nastopi samo svojih mamic, ampak tudi nas vse. Društvo sv. Eme bo zopet prevzelo skrb za kuhinjo in ostalo v zvezi z organizacijo prireditve. Vsi ste vabljeni, mamice pa še prav posebej!

● V Geelongu je 1. marca avto povozil dvanajstletnega **DAVIDA GASIČA**, ki je nekaj ur kasneje umrl v geelongski bolnišnici. Njegov oče **Miro** je rojen v Dalmaciji, mati **Flora r. Bonin** pa je istrska Slovenka iz Nožeda pri Izoli. Pokojni David je bil rojen 10. avgusta 1962 v Kopru, tri leta kasneje (1965) pa je Gasičeva družina emigrirala v Avstralijo.

Ob nenadni boleči izgubi izrekamo družini naše iskreno sožalje.

● V Adelaidi je 15. marca nenadoma umrl na svojem domu v Thebartonu **IVAN BATTISTA**. Po vsem videzu mu je odpovedalo srce v kopalnici, kjer ga je našla žena, a je bilo že prepozno. Pokojni je bil rojen dne 6. decembra 1926 v Golcu. V Avstralijo je došel preko italijanskih taborišč 5. septembra 1951 na ladji "Skaubryn". Najprej je bil v Queenslandu, leta 1954 pa je došel v Adelaido in se 5. februarja 1955 poročil z Ando Jurišević. Zaposlen je bil v tovarni stekla, kjer se je tudi poškodoval in zadnjih 18 mesecev ni bil sposoben za delo. Pokopan je bil 25. marca iz farne cerkve Queen of Angels v Thebartonu na pokopališče West Terrace.

Za pokojnim Ivanom žalujeta tukaj žena in hči Eleonora, doma pa starši, trije bratje in ena sestra. Vsem izrekamo tudi preko **MISLI** iskreno sožalje, blagega pokojnika pa priporočamo v molitev. Naj počiva v miru božjem!

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebujete morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem na rojakinjo **JEAN SLUGA!**

**48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078**

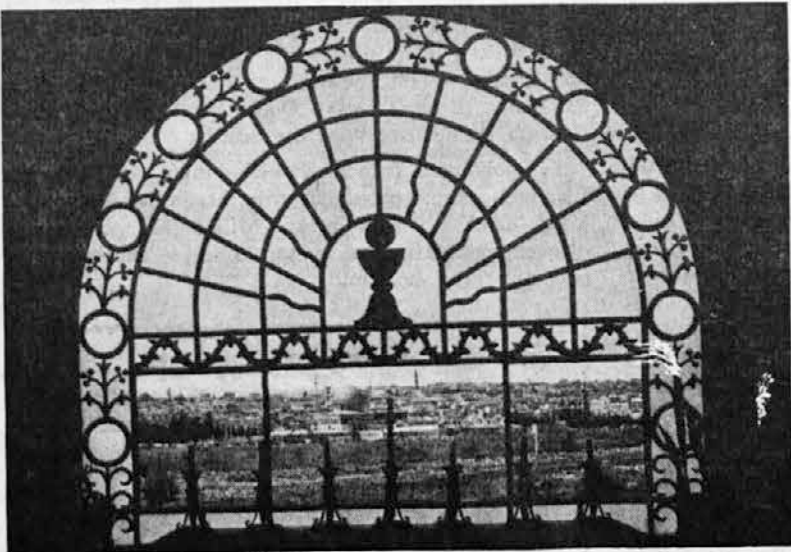
**Telefon:
49-4748
41-6391**

ŠE NIŽE od kraja OČENAŠA na pobočju Oljske gore stoji čudovito lepa cerkva, ki se imenuje DOMINUS FLEVIT — GOSPOD JE JO-KAL. Iz svetega pisma vemo, da se je Jezus na svojem slovesnem vходу v Jeruzalem, ko je jezdil osliča in so mu postiljali pot s palmovimi vejami, ustavil in zazrl na sveto mesto. Ganotje ga je premagalo, da se je zjokal nad njegovo usodo:

O da bi bilo spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi. Zakaj prišli bodo dnevi nadte, ko te bodo tvoji sovražniki obdali z nasipom in te oblegali ter stiskali od vseh strani: in v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja (Lk 19, 42-45).

Kot vemo, so se Gospodove preroške besede dobesedno uresničile.

Sedanjo ljubko cerkvico so na kraju tega dogodka leta 1955 pozidali frančiškani. Je zadnje delo znamenitega arhitekta Antona Barluzzija, katerega ime bo ostalo stoletja tesno povezano z zgodovino novih palestinskih svetišč. Toplina stavbe te takoj pritegne, čim stopiš vanjo. Pogled pa se vsakemu romarju kar samo brne k velikemu oknu za oliarjem, ki daje svetišču svetlobo, obenem pa nudi krasen razgled na jaruzalemsko mesto, ki se blešči v soncu na drugi strani doline Cedron. Tako ga je moral gledati Jezus od tu tisto sončno jutro, ko se je nad njim

Pogled skozi cerkveno okno na Jeruzalem je res veličasten

V času obiskanja...

zjokal. Le da je takrat Gospod videl nad hišami veličastno tempeljsko stavbo, danes pa se na istem kraju dviga mogočna pozlačena kupola Omarjeve mošeje...

Pri kopanju temeljev za cerkvico so našli na več zgodovinskih zanimivosti. Našli so tudi ostanke bizantinskega samostana iz petega stoletja. Več velikih kosov lepo ohranjenega mozaike danes krasi cerkveni pod, pa tudi okrog svetišča je polno izkopanin.

Zgodovina nam poroča, da so prvo cerkvico na tem kraju zgradili šele križarji, ko pa so morali oditi, je žalostno razpadla. Leta 1518 so Turki pozidali svojo mošejo, katere razvaline so še vidne, so pa izven frančiškanske posesti. Frančiškani so se zaman trudili, da bi kupili tudi zemljišče z razvalinami. Uspeli pa so dobiti kos zemlje južno od poti, ki vodi iz Oljske gore tod mimo proti Jeruzalemu. Leta 1891 so zgradili skromno kapelo, ki danes prezidana služi kot del frančiškanskega samostana ob novi cerkvici.

Na obronku Oljske gore se dviga tudi svetišče katoliških Slovanov. Pozidali so ga češko-slovaški katoličani s pomočjo drugih slovanskih narodov. Ne dvomin, da so sodelovali tudi Slovenci. Cerkev je posvečena slovanskima apostoloma Cirilu in Metodu. V njej ima svoj oltar tudi hrvaški svetnik, frančiškanski mučenec Nikolaj Tavelić. Oltar je leta 1937 posvetil pokojni zagrebški nadškof Stepinac.

Dva zgodovinska kraja na pobočju Oljske gore nas še posebej zanimata:

BETANIJA IN BETFAGE

Ko cesta iz Jaruzalema proti Mrtvemu morju zavije za Oljsko goro, je na vzhodnem pobočju vasica Betanija, danes revno arabsko naselje, ležeče malo nižje kot v času Gospodovega obiskanja. V Kristusovem času je moral biti to res miren kotiček

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani..." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

za Oljsko goro, s prijaznimi hišami sredi zelenih vrtov, kjer se je Jezus večkrat mudil: na domu Lazarja in njegovih dveh sester Marte in Marije. V Betaniji je bil tudi dom Simona-Gobavca, kjer je med obedom Marija mazilila Jezusu noge ter se je Juda Iskarijot hinavsko pohujševal "nad potrato".

Lazarjeva zgodba nam ni neznana. V njegovi hiši so Jezusa z apostoli radi sprejemali, mu postregli, obenem pa poslušali Njegovo božjo besedo. Tu je moral Jezus slišati rahel očitek Marte, zakaj vendar pusti Marijo poslušati nauk medtem ko mora ona sama pripravljati obed. Očitek je Jezus tako lepo zavrnil:

Marta, Marta, skrbi in vznemirja te mnogo stvari, a le eno je potrebno. Marija si je izvolila najboljši del, ki ji ne bo vzet (Lk 10, 41-42).

Tu se je zgodil tudi pretresljiv prizor Lazarjevega obujenja od mrtvih. Jezusov prijatelj je zbolel in sestra sta poslali Jezusu o tem sporočilo. Toda kar nič se mu ni mudilo. Ko je dospel, je bilo njegovo truplo že štiri dni v družinskem grobu v bregu za domom, pred vhod zavajen kamen pa je pričal o žalostnem koncu.

V Betaniji je Jezus izgovoril tiste tako tolažilne besede nam vsem:

Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umrje; in kdor koli živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl... (Jan. 11, 26).

Komaj so ga ubogali, ko je zahteval, naj odvale kamen od Lazarjevega groba, nato pa zaklical mogočno-pretresljivo:

Lazar, pridi ven! (Jan 11, 43)

Nič čudnega, da je Betanija ob spominu na Jezusove obiske Lazarjeve hiše ter čudež obujenja od mrtvih privlačila že prve kristjane in prve romarje v Sveto Deželo. Že Evzebij (265—340) omenja Lazarjevo kripto, sveti Hijeronim pa leta 390 omenja tudi cerkev, zgrajeno nad njo. Naslednja stoletja o verodostojnosti kraja govore mnogi dokumenti. V začetku 15. stoletja so za cerkev s samostanom skrbeli kanoniki božjega groba, nato je bila v oskrbi benediktink. Zgra-

jena je bila še ena cerkev na kraju Lazarjevega doma.

Po odhodu križarjev sta bili obe cerkvi opustošeni, proti koncu 16. stoletja pa so muslimani iz razvalin dvignili svojo mošejo. Tako so kristjanom zaprli prost dostop do Lazarjevega groba; mogli so ga obiskati le za plačano vstopnino. Končno se je leta 1613 posrečilo frančiškonom podkupiti oblasti, da so jim izdale dovoljenje za izkop novega vhoda v grob s cestne strani. Ta vhod je v rabi še danes.

Do Lazarjevega groba vodi v skalo izdolben rov s 24 stopnicami, ki so od številnih romarskih nog že zelo izrabljene. Pred nekaj leti so jih morali popraviti, dodali ob steni držaje, v grob sam pa napeljali električno razsvetlavo. Najprej se pride v votlino, ki ima približno velikost treh kvadratnih metrov. Odtod vodijo še tri stopnice do ozkega in nizkega vhoda v pravi grob, v katerega je bil položen mrtvi Lazar.

OD SKROMNIH ZNAMK

- NA ŠIROKO

VSAK KATOLIŠKI NAROD je ponosen na svoje misijonarje, ki z veliko mero idealizma in včasih z nadčloveškimi naporji širijo božje kraljestvo. Ti nekako izpolnjujejo narodovo dolžnost, ki jo je vsem vernikom naložil Kristus sam. Narod v zaledju pa te svoje sinove na Kristusovi fronti podpira z molitvami in denarnimi sredstvi, da morejo delovati. Saj so dežele, kjer delujejo, kar redno najrevnejše, še v razvoju, in potrebujejo misijonarjevo roko tudi v vsestransko pomoč.

Število slovenskih misijonarjev po svetu ni ravno visoko, a z ozirom na protiverske razmere doma in domačo potrebo duhovnikov še kar razveseljivo. Dokaz je, da tudi naš narod misijonsko čuti in hoče vršiti svojo dolžnost. Lahko dostavimo še to, da so mnogi naši misijonarji tudi na kaj odgovornih mestih ter priznani pionirji dežel, kjer delujejo. Po vojni so se jim pridružili še laični misijonarji, ki pomagajo misijonarjem-duhovnikom. Eden najbolj znanih je misijonski zdravnik dr. Janez Janež, ki po izgonu iz Kitajske neumorno deluje na Formozi. Za svoje delo je prejel že nešteto najvišjih priznanj. Odšel je v misijone po oblubi, ki jo je napravil pred tridesetimi leti ob vrnitvi iz Vetrinja. Na naravnost čudežen način je uspel, da se je ob predaji rešil in vrnil v Avstrijo, kmalu odšel v misijone in še danes vrši svojo obljubo.

Tudi med izseljenci je delo za naše misijonarje kaj živo. Očetje lazariisti so pred tridesetimi leti prenesli svoj mesečnik "Katoliški misijoni" preko meje in danes izhaja v Argentini. Tam so misijonske akcije v pomoč naših misijonarjem kaj raznolične in uspešne.

V Avstraliji kažemo vsaj malo misijonske zavesti s pomočjo, ki jo nudimo našim trem posinovljencem-misijonarjem, o katerih delu kar redno beremo v MISLIH. Imena bralcev niso neznana: melbournski posinovljeneec p. Hugo Delčnjak in sydneyški posinovljeneec p. Evgen Ketiš delujeta kot frančiškanska misijonarja v Afriki, indijskega dolgoletnega misijonarja jezuita p. Stanka Poderžaja pa so že pred leti posinovile MISLI. Prepričan sem, da se jih dobrotniki spominjajo tudi v svojih molitvah. Kaj več organiziranega dela za misijone pa na naši celini doslej nismo imeli. Pa bi morda lahko začeli misliti tudi na to, le malo iznajdljivosti bi bilo treba in nekaj ljudi, ki bi se za stvar osebno zavzeli.

Ko govorimo o iznajdljivosti, bi bralce rad spomnil, kako smo kot otroci zbirali znamke in jih nosili katehetu "za zamorčke". Mogoče smo imeli celo otroško predstavo, da gredo znamke zares v Afriko in se "ubogi zamorčki z njimi igrajo". V resnici so

dobri ljudje naše znamke pregledali, uredili in prodajali, izkupiček pa je šel v pomoč misijonom. Na ta lahek način dobijo misijoni lepe vsote, saj danes kot odrasli vemo, da so rabljene znamke za zbiratelje kaj veliko vredne.

Naj preidem zdaj na to, o čemer sem mislil topot govoriti z naročniki MISLI. Rad bi namreč povedal, kako lepo so na tem polju organizirani slovenski izseljenci v Združenih državah, kjer Slovenska MZA (MISIJSKA ZNAMKARSKA AKCIJA) že dolga leta izredno lepo deluje. Znamke, ki jih zbirajo za misijone, jih povezujejo in v tem delu osebno duhovno bogatijo. Je res in drži, da vsako delo za druge pri- naša tudi veliko osebnega zadovoljstva — ko v delu pozabljaš na lastne koristi, prav v tem koristiš tudi sebi in daješ svojemu življenju smisel. Tako znamke za misijone niso le nekaj, kar prinese misijonom lepo pomoč, ampak tudi sredstvo osebnega posvečenja in duhovne rasti. Akcija je preprosta, a obenem širokopotezna in uspešna. Kdo bi si mislil, kaj se lahko razvije iz skromnega zbiranja znamk!

Če vas ta slovenska MZA v Ameriki zanima, naj tu dodam, kaj je o njej in njeni splošni aktivnosti nedavno napisala za nas glavna tajnica, Miss Zofija Marija FERJAN, po poklicu bolničarka. Tole nam je poslala, da imamo res vpogled v tamkajšnje misijonsko delo:

MZA — MISIJSKA ZNAMKARSKA AKCIJA se je začela z organiziranim zbiranjem znamk v ZDA leta 1963. Kot njen ustanovni dan smatramo dan 17. septembra.

Značaj MZA — gibanja je katoliški, misijonski, vseobsegajoči. Gibanje MZA je nekaj trajnega, napredujočega, rastočega, ustvarjajočega — kot je v življenjski dinamiki vse kar živi.

Značilnost MZA gibanja je globoka ljubezen do Marije. Po njej je prišel Jezus. Po njej se MZA gibanje razvija v Kristusovem duhu za rast in v službi Cerkve.

Zapoved življenja je: "Ljubite se med seboj, kakor

sem jaz vas ljubil, ljubite svojega bližnjega, kakor samega sebe!"

Način sodelovanja je: dialog z misijonarji, med sodelavci, z vsakim, ki išče in kateremu more Cerkev govoriti o Kristusu. Na podlagi stikov med seboj se gradi, posreduje, posvečuje, osrečuje in rešuje. V glavnem je sodelovanje preko molitve, vsestranske žrtve. Zato pa objema vse drage, vse duše, vse kontinente.

Eno izmed sredstev je tedenski MSIP — Misijonska Srečanja in Pomenki. To so redni članki Rev. Charlesa A. Wolbanga v petkovi "Ameriški Domovini". Preko MSIP so vsi ljubitelji MZA informirani o vsem, kar jih utegne zanimati o misijonih, pa tudi o naši aktivnosti za misijone. Istočasno je možnost za misijonsko formacijo in rast nas samih.

Organizacija MZA je kaj preprosta. Ima svoje odbore, pravila, duhovnega voditelja, zastopnike in poverjenike. Njen ud ali član je lahko vsak, kateri želi misijonsko živeti in delovati, pomagati iz zaledja širjenju Kristusove Cerkve.

MZA se je pričela kot sad delovanja slovenskega misijonarja med Slovenci v ZDA in Kanadi v pomoč slovenskim misijonarjem po svetu. Materialno pomoč redno zbira preko pionirjev in po njih iznajdljivosti; deležni so jo vsi kontinenti, kjer delujejo naši misijonarji.

Znamkarski odsek še vedno zbira rabljene in nove znamke-četvorčke preko poverjenikov.

BA — BOGOSLOVSKA AKCIJA je poseben del našega organiziranega dela in je od leta 1952 do danes vzdrževala nad sto misijonskih bogoslovcev ter jim pomagala do konca študij. Tu so pomagali posamezni pionirji, cele družine ali pa skupine sodelujočih. Trenutno ta Akcija vzdržuje 12 afriških bogoslovcev za domači misijon. Vzdrževalnine so sad žrtev in velikokrat osebni pritrgljaji dobrotnikov.

Krščanska ljubezen bi lahko delala čudeže po svetu, če bi jo bilo več med katoličani. Saj smo vsi poklicani, da misijonarimo, vsak v svojem okolju: vsi, prav vsi moramo osvajati svet za Kristusa. Vsaka žrtev, vsaka molitev, vsak dar je kakor skrivnostni vzvod, ki sproži milost spreobrnjenja v tej ali oni duši. Zlasti molitev. Nimaš morda denarja, s trpljenjem ti je prihranjeno, tudi žrtvovati nimaš mnogo — toda moliti ti je vedno mogoče. Samo ljubiti je treba bolj, ljubiti svet, duše, mnogo ljubiti Kristusa za uresničitev krščanskega ideala: **Kristusa svetu, svet Kristusu!**

Želiš morda tudi ti postati sodelujoči ud MZA — gibanja pri gradnji božjega kraljestva? Odgovori si sam in se pridruži — ali pa v Avstraliji začnite kaj podobnega!

Urejene znamke je zares vredno pogledati, večno vrednost pa dobijo, ko gre njih izkupiček za misijone . . .

STOP PRESS !

Tik pred tiskom številke nas je dosegla vest, da pride še ta mesec v Avstralijo afriški misijonar in naš posinovljenec P. HUGO DELČNJAK. Nekajmesečni dopust bi rad preživel tu namesto v domovini, da se tako tudi osebno spoznamo. Gotovo nam bo imel povedati mnogo zanimivega iz svojega misijonskega življenja, pri katerem mu pomagamo z darovi in molitvijo. Ko boste to brali, bo misijonar že med nami in zares dobrodošel.

Si o Romih že kaj slisal?

Bežimo, tecimo, cigani gredo . . .

Tako smo peli včasih in mamice so nas kot otroke strašile: "Če ne boš priden, bo prišel cigan in te odnesel v svoji bisagi . . ." Imeli smo pa tudi sočutje s temi večnimi popotniki temne polti, kar lepo dokazuje še danes priljubljena pesem:

Sirota jaz okrog blodim
— ubog cigansk' otrok . . .

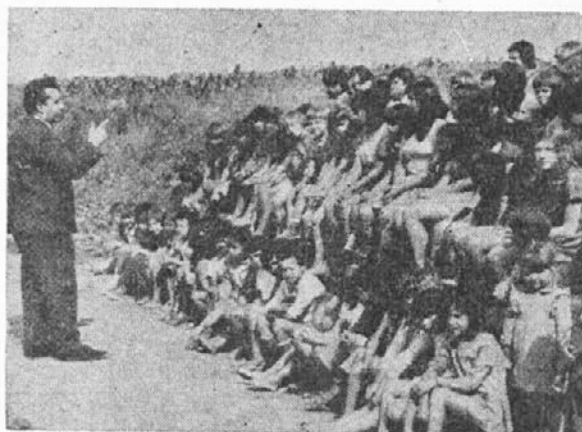
Pred vojno smo cigane dostikrat srečavali, saj so prihajali v Slovenijo na svojih zanimivih pokritih vozovih iz Panonije in balkanskega juga. A vojna vihra jim ni bila naklonjena, kakor tudi ne prvi čas po vojni. Vem za poročila, kako so cele ciganske družine žalostno končale pod streli zgolj zaradi tega, ker jim kot vandrovcem niso zaupali.

Gotovo pa na splošno kaj malo vemo o ciganih, ki so že dolgo stalno naseljeni v naši Sloveniji. Res jim nemirna kri ne da vedno miru in so vsaj svoj čas — če smejo še danes, ne bi vedel — hodili okrog po deželi kot piskrovezi, brusači in popravljalci dežnikov. A imeli so le dom, kakor so se vračali. Tudi besedo "cigan" ne slišijo radi, ker ima pač slab prizvok. Sami so se in se še imenujejo ROME in lani je verski tednik DRUŽINA objavil kaj zanimivo reportažo o tem ciganskem rodu z lastnim jezikom, ki — res malo poznan — živi na naših tleh.

Rome dobimo v Sloveniji v Beli krajini in pa v Prekmurju. V Prekmurju so še posebno strnjeno naseljeni in to zlasti v soboški občini. Vsi prekmurški Romi so katoličani in četudi je tam tudi nekaj evangeličanskih fara, ni niti enega primera, da bi se Rom pridružil tem krščanskim vernikom. Tudi v veri se torej trdno drže svoje stoletne tradicije. Soboške župnijske matice imajo prvi vpis Roma že leta 1741.

Je pa bilo doslej nemogoče ugotoviti, odkod so Romi v Prekmurje prišli. Nekateri sklepajo, da so dospeli morda iz Indije preko Egipta in Grčije. Njihov besedni zaklad ima namreč tudi nekaj grških izrazov. Za nedeljo na primer uporabljajo besedo "kurku", ki brez dvoma izhaja iz grške "kyriake", kar pomeni Gospodov dan ((prim. sv. pismo Raz 1,10). Petku pravijo pa "paraščuva", ki je izpeljanka iz "paraskeue" — dan priprave na soboto (prim. sv. pismo Jan 19,3). Prav iz teh in sličnih besed upravičeno sklepamo, da krščanstva Romi niso sprejeli od Slovanov, kot na primer Madžari, ampak že pred prihodom v naše kraje.

Sodijo, da je v Prekmurju danes približno 1800 Romov, od teh okrog 800 v soboški župniji. Predvsem so naseljeni v Černelavcih in sicer v zaselku, ki mu pravijo Pušča. Živijo v "blatnjačah" — hišicah iz blata, ki pa se počasi spreminjajo v lepše domove,

z večjo udobnostjo in modernim pohištvom. Oblasti jim skušajo pomagati s primerno zaposlitvijo in kulturnim izobraževanjem. Cerkev pa skrbi za njihov duhovni blagor, v kolikor je v danih razmerah, nestalnemu značaju Romov in njihovemu nenavadnemu jeziku to sploh mogoče.

Verska praksa Romov je v glavnem v tem, da dajo krstiti otroke in da ob smrti zahtevajo cerkven pogreb. Mnogi izmed njih se tudi cerkveno poročijo in imajo večinoma številne družine. Okrog sto otrok Romov soboške župnije je vpisanih za verouk. Nima pa žal njihovo naselje Pušča niti cerkvice niti kake veroučne sobe. Zato se zbirajo v počitniških mesecih k verouku kar na prostem — res pravi otroci narave. Zgornja slika jih kaže, kako sedijo kot vrabčki na hlohah in tramovih pod milim nebom sredi žitnega polja, ki obdaja Puščo. Tako poslušajo božji nauk, ki jim ga razlaga "raušej", kot v svojem jeziku imenujejo duhovnika. Soboški župnik Martin Poredoš Puščo večkrat obišče. Kljub slabi verski izobrazbi Romi spoštujejo vse božje in duhovnika ter kaj neradi slišijo, da bi jim kdo sramotil vero ali smešil verske obrede.

Če bi Romi molili očenaš v svojem jeziku, bi se začel nekako takole: "Dada mro, kaj sal an du vilagu . . ." (Prevod: Dada — Oče, mro — naš, kaj — ki, sal — si, an du — v, vilagu — nebesih.) Žal pa nimajo svojih molitvenikov in katekizmov, saj se jezik prekmurških Romov dokaj razlikuje od jezika drugih ciganskih rodov. Zato nimajo lastnih molitvenih obrazcev in se za svoje osnovne molitve poslužujejo slovenščine. Drugače pa se kljub temu, da nimajo niti slovnice niti drugih knjig, trdo drže svojega jezika. Tej govorici tok časa gotovo spreminja izgovorjavo besed starih romskih korenov, saj si drugače jezika brez pisane slovnice ni mogoče misliti. Zamrl pa ta jezik ne bo, dokler bo v Pušči doma trdoživi rod Romov.

JAKA NAPROŠEN

Z Vseh Vetrov

SLOVENSKI DAN V CHICAGU priredi vsako leto tamkajšnji Slovenski Radijski Klub in ni zadeva zgolj slovenskega kroga. Nastopi in razstave so javne prireditve, ki pritegnejo zanimanje vsega mesta. Slovenski dan proglasita chikaški župan in illinoiški guverner za mesto in državo s posebno proklamacijo.

SLOVENSKO ODLIKOVANJE 1974 je bilo ob priliki lanskega Slovenskega dne v Chicagu (2. novembra) podeljeno Mr. Josephu GREGORICHU, ki je dolga leta neumorno posvetil raziskovanju življenja našega oltarnega kandidata, misijonskega škofa Friderika Baraga. Za Baraga ga je tam okrog leta 1930 navdušil pokojni p. Hugo Bren O.F.M. Od takrat je naš odlikovanec, po poklicu sicer inženir, posvetil zgodovinskemu delu ves prosti čas in tudi tisoče izdatkov iz lastnega žepa. Brez njega bi zgodovinski dokumenti o Baragu še ne bili zbrani in niti škofijski postopek bi ne bil končan, tako pa je vse gradivo že srečno v Rimu. Zato si je odlikovanje zares zaslužil, četudi je njegova skromnost vsem znancem poznana krepost in zanj res najlepša odlika. Čestitke tudi od avstralskih Slovencev!

JAPONSKA je bolezen kože, komunizem pa je bolezen srca — to je znan izrek kitajskega voditelja Čang-kajška, ki je v začetku tega meseca umrl v Taiwanu. Od leta 1925 pa do konca zadnje vojne se je boril proti japonski armadi in komunistom. Končno se je moral z nacionalisti umakniti in prepustiti veliko Kitajsko komunistom. Pred smrtjo je še doživel razočaranje nad svojimi zavezniki in sprejem rdeče Kitajske v UN. Politika res ne pozna resničnega prijateljstva.

Da, komunizem je res bolezen srca. V tem izrazu tiči globoka kitajska modrost, ki veliko pove. Vse kaže, da je srce svobodnega sveta že precej načeto . . .

VIETNAM doživlja svoj veliki petek, lahko rečemo, sam in zapuščen, prepuščen na milost in nemilost rdečemu terorju. Tisoči umirajo, ko svet največ samo strmi in gleda ter piše o njih ter čaka konca . . . Rešitev nekaj stotin sirot je kakor kapljica v morje, enako ostala pomoč beguncem.

Tudi Canberra sramotno molči. Nihče ne navdušuje mladine, naj demonstrira in priredi moratorij, kot ga je pred nekaj leti organiziral in sam vodil naš Deputy Prime Minister Dr. Cairns. Ob njegovi današnji izjavi: "That's the best solution . . ." se vidi, koliko je bilo v njegovi takratnih nastopih resnične iskrenosti proti vojni in prelivanju krvi. Morda nekateri študentje vsaj danes vidijo, kaj je bilo pri vseh takratnih demonstracijah v ozadju: komunizem naj zmaga, pa četudi bodo šle žrtve v tisoče! Stara pesem: žrtve morajo biti, da je le končna zmaga naša!

Kaj dva milijona beguncev ni živ dokaz vsem kratkovidnim, da beže te množice v strahu pred zlom? Žal še pri poročilih o streljanju nanje vsi tisti naši znani "borci za mir in proti vojni" sramotno molče.

Ubogi vietnamski narod! Po tolikih letih vojnih grozot in upiranja nasilnikom ga čaka usuznjenje — ob grozotnem molku voditeljev sveta, ki bi morali zakričati, če jim je kaj za pravico. Kje so Združeni narodi in njih lepe besede o človečanskih pravicah, teptane v tla od mnogih držav, ki so jih podpisale?

POSEBNO MEDALJO je izdala organizacija, združenih narodov za prehrano in poljedelstvo (FAO), na kateri je upodobljena znana kalkutska redovnica mati Terezija, po rodu iz Makedonije. Na drugi strani medalje je omenjeno letošnje sveto leto in pa 25-letnica ustanov te velike in požrtvovalne žene, ki jo občuduje v njenem karitativnem delu ves svet. Medaljo je izdelala britanska kraljevska kovnica, izkupiček od prodaje pa bo OZN poklonila materi Tereziji.

O SVOJEVRSTNEM "REKORDU" Sarajeva sem bral nedavno. V prvih devetih mesecih lanskega leta so Sarajevčani kar 1.600.000 dni prebili "na bolniški". Če to povemo v letih, bi zneslo nič manj kot 4383 let. Podjetja in ustanove so ti "bolniški" dnevi stali nič manj kot 73 milijonov dinarjev. Krivijo brezvestne zdravnike, ki brez resnega pregleda prosilcu zapišejo bolniški dopust.

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Številke so za eno mesto in kratko dobo zares porazne. Kakšna bi bila neki slika za celo Jugoslavijo?

ČE BOMO SPET postali svobodni, se bo to zgodilo z našimi lastnimi napor. Če se bo človeštvo kaj naučilo iz dvajsetega stoletja, potem se bo Zahod naučil od nas in ne mi od Zahoda. Njihovo pretirano izobilje jim je oslabilo voljo in razum... — Tako je med drugim zapisal Aleksander Solženicin v svoji najnovejši knjigi "Teliček se je bodel s hrastom", ki je pravkar izšla v Parizu. Mož res ne pozna dobro samo Rusije in komunizma; tudi demokratični Zapad v svoji gnilobi odkriva v vsej resničnosti in mu ne zaupa.

MEDNARODNO LETO ŽENA se imenuje to leto — za takega ga je oklicala organizacija ZN. Poseben poudarek je na poslanstvu žene v svetu, pa je morda na vseh proslavah in v vseh številnih člankih premalo poudarjeno prav bistvo tega poslanstva: materinstvo. Žene hočejo biti danes enakopravne z moškimi v vsakem pogledu, potegujejo se za popolno emancipacijo, samo matere bi kar ne bile rade. Kaj nam pomagajo diplomatkinje in generalke in ne vem kaj še vse, če pa bo mater kmalu zmanjkalo med nami!?

Papež Pavel VI. je v zasebni avdienci pomožni glavni tajnici ZN, Helvi Sipilö, lepo povedal: V sodobnem pospeševanju napredka žene je tudi Cerkev spoznala "znamenje časa". Enakopravnost v spolih je bistveno utemeljena v dostojanstvu človeške osebe,

v otroškem razmerju moškega in ženske do Boga. To pa vendar ne izključuje razlik: žena mora v razvoju družbe doprinesati svoj delež skladno s sebi lastnim in osebnim poklicem. Po božjem načrtu je prav družina osnovna in življenje prinašajoča celica človeške družbe. Zato naj bi žena prav v družini razvila odgovornost z možem in ohranila svojo visoko nalogo: dajati in negovati življenje.

Lepe besede, ki pa jih svet kar nič rad ne sliši ob današnjem razkrojevanju družine in čudnih pojmov o materinstvu.

NEKDO ME JE VPRAŠAL, če bodo MISLI kaj napisale o Whitlamovem obisku Jugoslavije. Menim, da bi bilo za kak uvodnik o tem zares škoda papirja, v službi navadne plačane propagande pa MISLI — hvala Bogu — tudi niso. Zdravici predsednika predsedniku sta bogato pokadili drug drugemu in zgradili "mostove za sodelovanje" — kljub "izrodkom" med našimi po-vojnimi priseljenci, ki jih omenja Tito v zdravici, in kljub "skupini ljudi, ki se je izneverila svoji državi takrat, ko ji je bilo najteže" in jo omenja v svoji zdravici Whitlam. Kaj hočemo še več? Bilo je celo govora o "čutu dolžnosti do vsega človeštva" in o "svobodi ljudstva" — naš premier je s tem res počastil letošnjo tridesetletnico edine vladajoče stranke v Jugoslaviji brez svobodnih volitev, tisočev beguncev, ki so se morali zaradi "svobode" razteptati po svetu in množičnih pokolov tisočev brezpravnih žrtev...

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkušnje, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za N.S.W.
Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland
Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

KRSTI

Andrej Zelko, Mt. Druitt. Oče Silvester, mati Andreja, rojena Vene. Botrovala sta Mirko in Marija Ritlop — Merrylands, 1. marca 1975.

Marija Kristina Svetlana Bogatec, Gladesville. Oče Rihard, mati Rozalija, rojena Balažic. Botrovala sta Luciano Bogatec in Bruna Favari — Merrylands, med nedeljsko sv. mašo, 9. marca 1975.

Rebeka Rudolf, Wollongong. Oče Ivan, mati Marija, rojena Srebrnjak. Botrovala sta Vlado in Marija Celin — Wollongong, 9. marca 1975.

Erik Frank Tehovnik, Dapto. Oče Frank, mati Lefta, rojena Ivanova. Botrovala sta John in Albina Konrad — Wollongong, 9. marca 1975.

Sonja Frances Šajn, Georges Hall. Oče Anton, mati Ana, rojena Milavec. Botrovala sta Stanko in Valentina Bec — Merrylands, 23. marca 1975.

POROKA

Peter Ivanušič, Deskova vas, župnija Stari trg ob Kolpi in **Christine Helen Jones**, rojena v Sydneyu. Priči sta bila Andrija Rasič in Narelle Harold — Manly, 21. marca 1975.

NOVI GROB

V torek, 1. aprila 1975, je v Royal Brisbane Hospital preminul rojak **Jožef Čarman**. Že dalj časa je bolehal za boleznijo na jetrih in je moral večkrat na zdravljenje v bolnišnico ter se zopet za nekaj časa vrnil domov. To pot pa mu niso mogli uspešno pomagati. — Jože je bil rojen na Ježici pri Ljubljani 16. marca 1922. V Avstralijo je prišel pred sedemindvajsetimi leti. Nazadnje je živel v Paddingtonu, Brisbane, zaposlen pa je bil pri mestni občini. V domovini zapušča še več bratov in sester, tukaj pa ženo Anico, roj. Planovnjak in štiri otroke, dva iz tega zakona, dva pa iz zakona pokojne Pavline, roj. Kern. Pokojnik je bil pokopan 4. aprila na pokopališču Dutton Park. Ženi, otrokom in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. Spomnimo se pokojnika v molitvi. R.I.P.

POST IN VELIKA NOČ sta zopet za nami. Med postom smo vsako soboto po večerni maši imeli pobožnost križevega pota za razne namene naše verske

skupnosti (za družine v težavah, za domovino, za bolnike, itd.). Naši zvesti, stalni verniki so to pobožnost vzeli resno in so se je lepo udeleževali. Za one, ki niso imeli prilike, ali pa so jo prezrli in opustili ob sobotah, pa smo imeli križev pot na tiho nedeljo po maši. Tudi tokrat je bil namen molitve za božji blagoslov v naših izseljenskih družinah. Da je ta namen potreben, bi vam lahko povedal s preštevilnimi primeri med našimi družinami, kjer se zakon maje. Skoro vedno je vzrok, ker so opustili krščansko življenje, s tem pa se odseli iz družine tudi sreča in zadovoljstvo. Križevijo seveda vse drugo.

V soboto pred cvetno nedeljo dopoldan se je na sestrskem dvorišču zbrala kar lepa skupina otrok. Pod vodstvom staršev in naših marljivih sester so si napravili butarice za naslednji dan. Celo s. Mirjam jim je pomagala skoraj do zadnje minute pred odhodom na letališče. Ta dan je namreč odletela v domovino, da se pripravi na večne redovne obljube. Tudi s. Ksaverija, ki se je sredi marca vrnila v Avstralijo, je pomagala z butaricami. Njej kličemo dobrodošlico ob prihodu, s. Mirjam pa srečen povratek.

Že na cvetno nedeljo je bila naša cerkev za službo božjo premajhna. Po blagoslovu butaric in zelenja na sestrskem dvorišču ter procesiji v cerkev so morali biti številni zadovoljni kar s stojiščem. Na veliki četrtek zvečer je bila kar lepa udeležba pri maši. Tudi za uro molitve pred Najsvetejšim za svetost duhovnikov jih je vztrajalo okrog petdeset. Na veliki petek so rojaki kar dvakrat napolnili našo cerkev. V Leichardu je bila udeležba pičila zaradi prezgodnje ure. Na veliko soboto zvečer je ob obredih blagoslova ognja deževalo. Pa vendar je bila cerkev za začetek vigilne maše že polna. Na velikonočno nedeljo bi potrebovali dvakrat večjo cerkev. Pri prvi maši so številni prišli le do vrat, pri drugi maši pa je bilo zunaj cerkve prav toliko ljudi kot znotraj. Pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja zasluži pohvalo za lepo izvajanje priljubljenih velikonočnih pesmi. Tudi v Wollongongu je bila na veliko noč lepa udeležba pri popoldanski službi božji. Navdušeno petje tamkajšnjih rojakov je g. Klakočerja spremljal z orglami.

Na velikonočni ponedeljek smo šli v "Emavs" v Horsley Park. Naši požrtvovalni pevci so lepo prepevali pri opoldanski sv. maši pod milim nebom. Po-

poldan je bila prosta zabava s plesom na prostem. Imeli smo zopet "Šernekov kvartet", ki nam je postregel z domačimi melodijami. Le škoda, da se je pozno popoldan od nekod pritepel precej močan veter, ki je muzikantom hudo ponagajal; pa tudi plesalci so se kmalu umaknili v društvene prostore, v zatišje. Vendar tudi to ni pokvarilo dobrega razpoloženja številnih udeležencev. Tako je sklad za Dom onemoglih od te prireditve dobil tisočak in pol. Naj velja na tem mestu iskrena hvala vsem materam, ki so pekle in stregle; pa tudi vsem možem, ki so na mnoge načine pomagali. Seveda gre posebna zahvala Slovenskemu društvu, ki nam je odstopilo uporabo zemljišča.

MAJNIK je pred vrati. Preprosto šmarnično pobožnost bomo zopet imeli vsako soboto po večerni maši. Tudi za maše po domovih sem vam na razpolago. Posebno letos, ko je sveto leto. S tako mašo se da prav lepo združiti šmarnična pobožnost, da je le par pevcev. Pa tudi sicer poskrbite, da boste imeli po domovih ob večerih šmarnično pobožnost pred okrašenim Marijinim oltarčkom. Prosimo skupno Kraljico miru, naj posreduje pri svojem Sinu za trajen mir na svetu. Prav zdajle, ko to pišem, prihajajo grozna poročila iz Vietnama o številnih beguncih, ki bežijo pred komunizmom. Tisoče jih je pri begu našlo smrt. Ne moremo ostati ravnodušni pri tem.

MAJNIŠKE PESMI na gramofonski plošči lahko dobite v Merrylandsu pri sestri Mariji. Plošča je ena izmed zbirke, ki jo je izdal znani "Consortium Musicum" v Ljubljani. Petje in glasba sta na njej zares kvalitetna. Plošča vsebuje najlepše od naših številnih Marijinih pesmi najbolj znanih cerkvenih skladateljev (Vavken, Tomc, Kimovec, Sattner, Rihar, Železnik in drugi). Cena je šest dolarjev (po pošti sedem). Res primeren dar za razne prilike, pa tudi dober pripomoček pri družinskih šmarničnih pobožnostih po domovih.

NEDELJA POKLICEV bo 20. aprila Sv. oče vabi vse katoličane, naj bi ta dan posvetili molitvi in misli za duhovne poklice. Prosimo tudi mi Gospoda žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev tudi izmed vrst naše mladine. Treba je pa tudi smotrno delati za to. Ta skrb je na cerkvenem vodstvu, pa tudi na tebi in meni, dragi brat in sestra.

"PROJECT COMPASSION" je dosedaj (3. aprila) prinesel lepo vsoto \$232.24. Nekateri so se res odlikovali in so kar tekmovali med seboj, kdo si bo več pritrgoval med postom, da s prihranki pomaga revnim v nerazvitih deželah: Lepa hvala in Bog povrni!

NABIRKA ZA SVETO DEŽELO, ki je po vseh cerkvah na veliki petek in smo jo imeli tudi v Merrylandsu, je znesla \$123.58. Uporabijo jo pri vzdrževanju in obnavljanju svetih krajev. Vodstvo odbora za Sveto Deželo na Waverley je prejem zneska že potrdilo in se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.

SLOVENSKA ŠOLA v Merrylandsu ima še nekaj prostora za dodatne učence. Pouk se vrši vsako so-

boto (razen šolskih počitnic) od 2. do 3.30 popoldan.

VERONAUK ZA PRVOOBHAJANCE je tudi ob sobotah in sicer od 1. do 2. ure. Zadnji čas je za prijavo. Datum prvega obhajila bo objavljen.

BOG PLAČAJ vsem našim dobrotnikom, ki so potom velikonočnih kuvert ali drugače (brezimno) darovali o velikonočnih praznikih za razne namene ("Ambrožičev Dom", cerkveni dolg, kot posojilo ali dar za nakup zemljišča za našo cerkvijo). Darovi kažejo vašo privolitve, da gremo naprej in naš verski center razširimo.

TELOVA PROCESIJA je naša naslednja verska prireditev. Vršila se bo zopet na slovenski zemlji, 45 Ferrers Rd., Horsley Park. To bo na nedeljo Presvete Trojice, 25. maja. Ob 12. uri bo sv. maša, med katero bo prepeval mešani zbor. Potem se bo razvila procesija z Najsvetejšim po zemljišču. Nujno prosimo narodne noše za sodelovanje. Od 1.30 popoldan dalje piknik v priredbi Slovenskega društva. Naslednjo nedeljo 1. junija pa je škofijska Telovska procesija v Blacktownu. Vsi, ki se ne morete udeležiti naše, bodite navzoči vsaj pri tej.

BODOČI PRAZNIKI. V četrtek 8. maja je zapovedan praznik Gospodovega vnebohoda. V Merrylandsu bo praznična večerna maša ob 7. uri. Nato majska pobožnost s petimi litanijami. V nedeljo, 18. maja, pa je veliki binkoštni praznik: slovesna služba božja kot ob nedeljah, to je ob 9.30 dopoldan. Vse naše bolnike lepo prosimo, da ta dan darujejo svoje trpljenje za misijonsko delo Cerkve. Pri tem naj bi pripomnil, da je trenutno zelo važno misijonsko delo Cerkve to, da bi njeni sinovi poslušali njen glas in ji ostali zvesti. Zaupali naj bi ji, saj jo je Kristus postavil, da vodi k zveličanju. Tisti, ki imajo posebno dandanes za Cerkev le kritiko ali celo prezir, naj vedo, da je Cerkev v toliko sveta in po božji volji, v kolikor so sveti in dobri njeni otroci, ki jo sestavljajo. Začnimo z reformacijo Cerkve kar lepo **PRI SEBI!**

P. VALERIJAN

DR. IVAN MIKULA poroča o dveh krstih v Canberra. Zakasnelo je poročilo o krstu **Vesne Diane**, ki jo je oblika krstna voda v cerkvi sv. Petra in Pavla (Garran) 20. januarja lanskega leta. Je četrti otrok družine Jožeta **ZUŽEK** in Palmire r. Pribac. — Letos 16. marca pa je bil v stolnici v Manuki krščen **Mark Brandon**, ki je kot četrti otrok razveselil družino Janeza **TADINA** in Elizabete r. Ettima. Pri obeh krstih sta botrovala Ivan in Frančiška Kavčič.

Dalje poroča dr. Mikula, da mora žal odpovedati nameravani obisk rojakov v Mt. Isi, Qld., na Opalskih poljih S.A. ter rojakov W.A. Zaradi nenadne smrti sestre v Švici je moral odpotovati predčasno v Evropo.

Dr. Ivanu Mikuli izrekamo ob sestrini smrti iskreno sožalje.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(17. ZELNIK POD CESTO)

Svet so čedno izravnali, da se je pokazal vse do ceste gladek breg. Bilo ga je kaj žalostno pogledati, ko je bil ves odrt in nikjer nič rušnje, pa brez dreves . . .

"Najprej bomo zasejali travo," je rekel ata. "Kar senenega drobu bomo natresli, saj bo kmalu spet dež in ga bo zbil v tla. Še letos bo spet vse zeleno. Prihodnjo spomlad bomo nasadili še kaj drevesc."

Kozolec je kar ležal, promet je še tekel mimo nas, pa ne dolgo. V nekaj dneh je bila cesta spodaj odprta, svet pod njo pa lepo suh. Čas je bil, da se uredi njiva — seveda, zelnik bo mogel biti šele prihodnje leto. Pa kaj bo tod nekoč raslo, nam je zašlo tako v kri in meso, da nam je bilo zmerom v mislih: "Naš zelnik!"

Ata je šel in premeril svet kar po svoji uvidevnosti. S Tičetom sva bila venomer pri njem. Preudarili smo, kje naj bi bila sredina nekdanje struge, in zabili količke.

"Kar dosti široko bo", je ugotovil Tiče in stegoval roke.

Tedaj se je iz Loke sem pojavil Luka. Upri si je roke v bok in gledal, gledal. Mi od naše plati enako. Nobena beseda še ni padla. Luka je stopil za spoznanje bliže in zmajeval z glavo. Potem je pomignil atu, naj se potruži k njemu tja čez. Ata se ni obotavljal. Luka je kazal na količke in zamahoval z rokami. Govoril je pa dovolj tiho, da ga s Tičetom nisva razumela. Nenadoma se je ata obrnil in zavpil nad nama:

"Fanta, domov!"

Stekla sva. Ko sva bila že skoraj pod našo hišo, sva zaslišala, da ona dva doli vpijeta. Skoraj bi dejal, drug čez drugega. Besed tudi zdaj nisva razumela, prijetno se pa ni slišalo, kar je že bilo.

18. ZARADI ZELNIKA

V našo hišo se je spet naselila čudna napetost. Znova je prišla v veljavo postava — nenapisana in neobjavljena — da se pri nas o Žirovčevih ne govori. Enako je bilo treba molčati o svetu pod cesto, ki naj bi bil naš zelnik. Le toliko sem nekoč pokukal tja dol, da sem videl: onih količkov ni nikjer videti . . . Vse je kazalo, da to pot tudi Tiče ni nič drugega vedel kot da je treba držati jezik za zobmi, cesti in Žirovčevim pa obračati hrbet.

Lotili smo se dela ob podrtem kozolcu. Marsikak kos je bilo treba nadomestiti, zavržene smo porabili za drva. Po-

O ZAPLEMBI "DRUŽINE", smo pisali v zadnji številki. Naj tu objavimo tudi odmev, ki ga je vest o zaplembi sprožila med kanadskimi slovenskimi priseljenci. Torontska BOŽJA BESEDA piše v svoji marčevi številki ob poročilu tega dogodka: ". . . Če bi bilo v Sloveniji le malo smisla za svobodo tiska, bi tednika zaradi tega in podobnih člankov ne zaplenili. Za kanadske razmere je to povsem nerazumljivo, ker je tu res svoboda tiska zajamčena". Isto lahko dodamo tudi z ozirom na naše avstralske razmere.

Zanimivo je, kar ob tem dogodku kanadski poročevalec nadaljuje v svojem članku. Takole beremo:

"Težko je tudi vse to spraviti v sklad s kulturnimi izmenjavami med Slovenijo in Kanado, ki jih Slovenska izseljeniška matica organizira po posebni organizaciji v Torontu, v kateri sodelujejo tudi taki Slovenci, ki bi po svojem verskem prepričanju ne mogli odobravati tega, kar se danes dela v Sloveniji s slovenskimi verniki in s slovenskim verskim tiskom. Nihče v Torontu ne bo proti kulturnim izmenjavam, če bo v Sloveniji res prišlo do prave demokracije, ki je nujna podlaga za vsako kulturno udejstvovanje; kajti prava kultura more uspevati le v svobodi in še posebej v svobodi tiska in vsakega kulturnega ustvarjanja. Če se bo v Sloveniji to kratenje svobode verskega tiska nadaljevalo, bodo gotovo mnogi Slovenci v Torontu in v Kanadi, ki so te kulturne izmenjave ugodno sprejeli, spremenili svoj odnos do te organizacije. Smo za pomirjenje in spravo, saj smo v svetem letu sprave, a ne na račun zatiranja slovenskih vernikov in slovenskega verskega tiska v Sloveniji".

Naj bi te besede dale misliti tudi našim avstralskim vernikom, saj so naše izseljenke razmere kanadskim kaj podobne. Slovenski vernik v svobodi tujine, ki ob takihle krivica bratom in sestram doma molči — pa četudi iz strahu, da bi drugače morda ne mogel na obisk domovine — ni kaj prida vernik. Če pa pri vsem tem še sodeluje in tako — četudi molče — oznanja "svobodo naše drage domovine", s tem laže

sebi in drugim. Vsi ljubimo domovino — a ta ljubezen ne sme biti slepa. Prav ljubezen do rodne grude in ljudstva na njej bi nam morala biti sila, da ovrže strah pod kakršnim koli pritiskom, da vidimo in označimo resnico ter prav s tem doprinesemo svoj delež k resnični svobodi. Le na ta način bo resnično svoboda domovina morda enkrat le dosegla.

DAROV ZA BERNARDOV TISKOVI SKLAD: \$12.— Martin Baligač, Ivan Urh; \$8.— Franc Valenčič, Jože Potočnik; \$7.— Jože Zohar, Peter Zorzut; \$6.— Jože Barbiš, Ivan Paušič, Ivanka Bon, Toni Gabršek, Zlatko Škoda, Bela Emberšič, Ivan Mlakar, Jožef Rupnik; \$5.— Feliks Zadravec, Herman Kropich; \$4.— Eligij Šerek, Henrik Šajn, Eva Wajon, Ivan Vukšinič, Franc Juha; \$3.— Vinko Štolfa, Guerino Gregorič; \$2.— Ivan Šuštarčič, Marija Birša, Ignac Kotnik, N.N., J. Proskurin, Alojz Gombač, Milan Celič, Alojz Pirc, Alojz Pungercar, Ivan Cvetko, Gabrijel Čefarin, Jože Žele, Stanko Ferjančič, Slavko Hrast, Anton Zbogar, Vinko Lovrič, Marija Slokar, Lazar Furlanič, Terezija Smolič; \$1.— Rose Veenstra, Drago Jakovac, Frančiška Šajn, Matija Domajnko, Zorka Kovačič, Tereza Kaiser, Ivanka Batagely, Majda Skubla, Ana Pavlin, Jože Vogrinčič, Karla Trdý, Marta Ostrožnik, Franc Mautner, Jože Zupančič, Frančiška Veber, Milka Tomažič, Lado Sluga, Anton Gjerek, Ivan Horvat, Angela Dajnko, Alojz Ličen, Anton Pasič, Vili Mencigar, Janko Bavčar, Daniela Slavez, Andrej Zrim, Branko Cvetkovič, Alojzija Ferbežar, Janez Vido-
vič, Olga Mezinec.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$4.— Ivanka Bajt; 3.— Anton

močnikov smo dobili iz Hrastnice, pa tudi Podganarjev stric in Tomažek sta prihajala pomagat. Trdo so delali, pa zelo malo govorili. Tudi midva s Tičetom sva imela dovolj posla, čeprav bolj od strani. Potem — pa že prej in vmes — je klicalo delo na njivah. Saj pridelkov se je komaj kaj obetalo, ko je voda domala povsod odrinila dobro zemljo in jo pustila na kupih kje drugje. Vabila nas je, da bi jo spravili nazaj na razrite njive. Kar smo mogli, smo storili. Od občine so nam poslali moke in drugih zalog, da smo imeli kaj dejati v lonci. Rečeno je bilo, da nam stvari pošilja sam cesar z Dunaja.

Tako je čas mineval, počitnice so šle h koncu. Ata je namigaval, da Tiče ne bo več videl Ljubljane. Nujno je potreben doma, delavec je dober; pa kje bi se dobil zanj groš, ko šola le zahteva svoje, dasi v zavodu ni treba plačevati za fanta. Tiče je razumel in bil kar pripravljen ostati doma.

Mama ni veliko rekla, zmigavala je z rameni, na skrivnem pa poslala pošto nadučitelju. Brez obotavljanja je prišel in imeli smo veliko zborovanje. Da, imeli smo ga! Ni bilo tako kot pred dvema letoma, ko nisem smel blizu in mi je ostalo neznan, da so se menili o Tičetu in Ljubljani. Tokrat me ni nihče podil proč, vse sem smel slišati. Sklenili smo, da se Tiče kljub vsemu vrne v Ljubljano, gospod nadučitelj pa bo pri oblasteh izposloval več podpore za nas. Prvo besedo bo zastavil pri občini, potem pa še kje, če bo treba.

Tako je Tiče odšel, pa tudi v Leševju se je začela šola. Jaz sem hodil to leto popoldne, pa v gornjo šolo, kjer je učil nadučitelj. Na novo je pa nastopil šolsko pot Luš. Ker je tudi on hodil popoldne, je bilo ravno prav, da sva mogla hoditi skupaj. Micelj je hodila dopoldne, še zmerom k gospodični Karolini. Sredi pota smo se včasih srečali, če so bližnjice tako nanesle, da se nismo zgrešili. Navadno jih je bil še cel trop z Miceljnom, ker smo se srečavali bliže fare kot doma. Micelj je imela spremstvo prav do Boštjančiča, kjer se je ločila od nje zadnja sošolka. Od tam je Micelj ostala sama do doma. Letos smo se še manj zmenili drug za drugega kot prejšnje leto, najmanj pa seveda za Miceljna, saj je bila Žirovčeva . . .

Nekoč pa je prišlo drugače. Ko smo bili že blizu drug drugega — onih je bilo morda kakih šest, nas pa pet — so nam oni že od delač mahali, naj se obrnemo. Gledali smo, kaj hočejo. Potem se je en fant odtrgal od tropa in stekel proti nam:

“Nazaj, vsi nazaj, popoldne ni šole! Gospodična in sam nadučitelj sta nam ukazala, naj vse popoldance obrnemo nazaj. Neki gospodje so prišli in bo šola zaprta.”

Sama na sebi novica ni bila slaba. Obstali smo in pomislili. Kmalu je bil ves trop pri nas. Vsi so nam vpili, da je res. Kaj vem, kaj me je prišlo, da sem rekel: “Ne verjamem!”

Bil sem največji med popoldanci, pa so drugi sprejeli mojo besedo zares in se nobeden ni obrnil. Začelo se je prerekanje. Dopoldanci so kričali, da jih imam za lažnike, v meni je naraščal upor. Ne vem več, kakšne sem jim brusil in kakšne so letele nazaj. Dva fanta od mojih popoldancev sta se že obrnila, pa tudi Luš se je podajal. Pozval sem ga, naj počaka, da jaz odločim, ali se vrnemo ali pojdemo sami pogledat. Tedaj je Micelj stegnila jezik, da sem kar zazijal:

"Ti misliš, da si vso modrost pogoltnil, ko si Drnuljčev! Ni čudno, da bi nam pri vas radi pol Loke požrli za tisti umazani zelnik!"

Kri mi je zastala. Kako si dekle upa kaj takega! Šele sedaj sem videl, da je stopila naprej in čudno bojovito stala pred menoj. V meni je vse zagomazelo: "Jezik za zobe!" sem komaj izdaval.

"Ja šmenta, pa figo!" je bevsknila kot včasih, pa zares mi je pomolila figo pod nos.

Otroci so se hrupno zasmeli, v meni je pa zavrelo. Planil sem vanjo in jo obdelal s pestmi in kremplji, kjer sem jo mogel doseči. Otroci so jo skušali braniti, pa ko so videli, kako sem zdvijal, so odstopili. Sama se me tudi ni dolgo otepala. Kar vdala se je, tulila pa tako kot takrat po očetovi smrti. Nenadoma me je obšla groza in sem odnehal. Od ušesa ji je v debelih kapljah curela kri . . .

Hipoma sem se obrnil in jo ucvrl proti domu, kar so me nesle pete. Vsi drugi so se strnili okoli Miceljna, da jih je bilo ena sama kepa.

Blizu do Boštjančiča sem že pritekel, ko sem se zavedel, da prav po neumnem hitim domov. Saj bom itak še prehitro doma — kaj bo, ko bodo zvedeli? Skril sem se za grm nad cesto in ugibal kaj bi. Nobena pametna misel ni hotela v glavo. V tem so prišli mimo otroci, samo troje jih je še ostalo. Boštjančičeva je še brisala Miceljnu kri, ki je ponehaval, to sem dobro videl.

"Stopi k nam, bo mama dala arnike", je vabila Boštjančičeva. Zavil sta na dvorišče, naš Luš je malo postal, potem se spustil v tek. Pognal sem se za njim izza grma in poklical. Počakal me je, pa težko sodel.

"Počasi bova hodila", sem rekel, "saj se nikamor ne mudi". Ubogal me je, da sva prav počasi stopala, pa nič rekla. Že sem bil prepričan, da bo fant tudi doma molčal, da si mu tega nisem hotel ukazati. Toda komaj sva stala pred mamo, ki naju je začudeno pogledala, zakaj sva že doma, je Luš odprl usta:

"Mama, Acek je pa na cesti Miceljna nabunkal . . ."

Imelo me je, da bi mu jih par prisolil. Pa je mama Luša tako neznano pogledala, da sem ostal kar miren.

"Kaj praviš?" je vprašala. Preden je mogel Luš ponoviti, sem rekel kar mogoče nedolžno:

"Ah, kaj! Metat sva se šla malo . . ."

Vmes sem utegnil Luša grdo pogledati in mu pokazati zobe. Res zaenkrat ni več zinil in mami je za silo odleglo.

(Konec prihodnjic)

Bogovič; \$2.— Helena Pirc, Pavla Pirc, Mihaela Zafran.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$200.— N.N.; \$8.— Karel Simenčič; \$3.— Ivanka Bajt.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$20.— N.N.; \$6.— Druž. Vinko Štolfa; \$5.— Toni Gabršek; \$4.60 N.N.; \$3.— Anton Bogovič, A. Gasperič (za lačne), Ivanka Bajt, Marija Posavac (za gobave); \$2.— Martin Pirc, Jaka Maglica (za lačne), Franc Juha.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$2.— Ivan Kovačič, Ivan Plesničar, Frances Čebin.

SLOMSKOVA ZADEVA: \$4.— Ivan Legiša; \$2.— Ivanka Perko.

ZA MOZAIK V NAZARETU preko "Misli" poslali: \$10.— Ivanka Bagately, Ivan Kovačič, Anton Jesenko; \$5.— Karolina Čargo; \$4.— Ivan Plesničar.

Dobrotnikom Bog povrni!

*

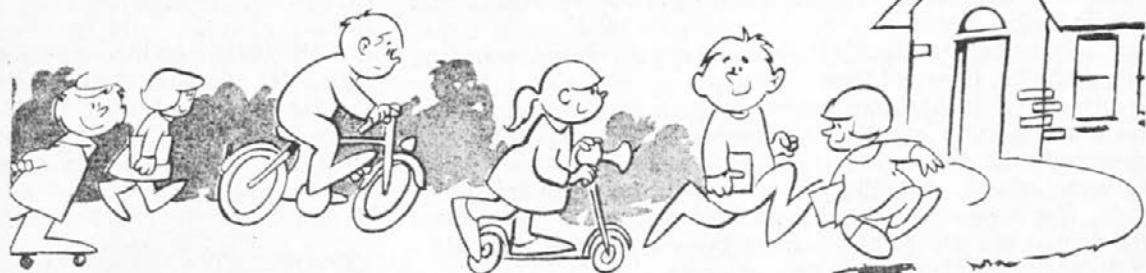
Objava imena med darovalci naj naročnikom služi v dokaz in potrdilo, da sem tudi naročnino v redu prejel in vpisal. Hvala za razumevanje!

V decembru sem prejel naročnino \$4.— v pismu (poštni pečat Thomastown, Vic.) brez imena, v januarju pa \$5.— (naročnina in verjetno dar za sklad) v pismu brez imena iz W.A. (poštni pečat Fremantle). Bi morda oba naročnika mogla poslati ime, da vpišem naročnino? — Upravnik.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MALIH

GORSKA VAS

KAKOR LASTAVIČJA GNEZDA
K BREGU HIŠE SO PRIPETE,
VSE UBOŽNE, VSE PONIZNE
IN BOJEČE KAKOR DETE.

CERKVICA NA GRIČKU BELA
KAKOR SKRBNJA MATI ČUJE:
Z NJIMI JOČE, Z NJIMI POJE,
SLAVO BOŽJO OZNANJUJE.

FRAN LOČNISKAR

DRAGI OTROCI!

Danes bomo šli po slovensko dekle v Južno Avstralijo, v Berri na Trudnovu sadno farmo. Tam živi pri svoji teti KRISTINA ŠUMRADA, bo pa v kratkem zopet nastopila službo bolničarke v eni izmed bolnišnic.

Tudi s Kristino se lahko po slovensko pomeniš, četudi je bila rojena leta 1954 v Melbournu in domovine svojih staršev še ni videla. Že pri nas v Melbournu je bila pridna učenka, ko je obiskovala Camberwell Central in pa Chavoin College v Burwoodu. Potem je

BEGUNCI. — Ko gledam v časopisu slike iz Vietnama, kako bežijo cele družine, se mi smilijo. Tudi fantke in punčke moje starosti vidim med njimi. Jokajo, ker jih je strah in so gotovo lačni. Držijo se za roke svojih mamic, pa tudi one niso nič vesele. Še bolj strašne so slike otrok, ki so ranjeni, četudi niso vojaki.

Atek mi je ob teh slikah pravil, da je imel on komaj šest let, ko je bežal iz Slovenije s svojimi starši, bratci in sestrice. Že trideset let je od tega. Tudi nanje so letele bombe in bili so v nevarnosti, da jih zajamejo, odpeljejo nazaj in ubijejo. Veliko so jih, je rekel ata.

Zakaj so na svetu hudobni ljudje, da morajo drugi pred njimi bežati?

Vsaki večer molim za tiste, ki bežijo. In tudi za tiste hudobne vojake, da bi postali pridni. — **Joseph Smuk, 12 let, Newcastle, N.S.W.**

prišla v Južno Avstralijo, kjer se je v Adelaidi vpisala v bolničarsko šolo, delala pa v Adelaide Royal Hospital-u. Že pri prvih izpitih je med šestdesetimi bolničarkami dosegla prvo mesto. Tri leta so hitro minila: Kristina je letos 10. januarja graduirala v svoji stroki.

A ta dan ji je prinesel še več kot samo diplomu. Za svojo pridnost in znanje je naša graduantinja prejela tudi posebno pohvalo z zlato medaljo, ki ji bo v lep spomin na tri leta bolničarske šole. Med okrog 200 graduantinjami jih je komaj dobri dve desetini prejelo to čast. Da je bilo med njimi tudi slovensko dekle, na to smo lahko vsi ponosni.

Že v teh treh letih je Kristina s svojim znanjem slovenskega jezika verjetno marsikateremu bolniku pomagala preko jezikovnih težav. Prepričan sem, da bo tudi v bodoče, kjer koli bo služila bolnikom, prinašala v bolniške sobe poleg dobre postrežbe tudi sonček prijaznega obraza, slovenskim bolnikom pa tudi toplo domačo besedo.

Naši Kristini čestitamo k graduaciji in časti prejema zlate medalje.

MELBOURNE, Vic. — Tiho je hotela mimo ta obletnica, pa vendar se mi zdi prav, da pride v MISLI. Jubileja ne praznujemo vsak dan, najmanj še zlatega. In **ZLATO POROKO** praznujeta 13. aprila naša dolgoletna naročnika **FRANC BAN** in **IVANKA r. Mandelc**. Leta 1925 sta stopila pred oltar jeseniške cerkve in od takrat skupno hodita preko veselih in žalostnih dni, ki jih prinaša življenje. Domovino sta zapustila leta 1945, v Avstralijo pa sta dospela v letu 1949. Že dolgo vrsto let živita v North Richmondu, kjer zdaj tudi uživata svoj zaslužen pokoj.

Med večerno mašo zanju na ponedeljek 7. aprila sta se v naši slovenski cerkvi Bogu zahvalila za vse, kar sta prejela v dolgem skupnem življenju. Mi vsi pa jima želimo še dolgo vrsto let v zdravju in zadovoljstvu. Zlatoporočenca, Bog vaju živi ob lepem jubileju! — **Urednik.**

BRISBANE, QLD. — V imenu odbora našega društva **PLANINKA** se moram najprej zahvaliti za pozdravno brzojavko, ki smo jo ob priliki proslave 20-letnice prejeli od urednika **MISLI**. Imeli smo lepo slovesnost, saj dvajsetletnica res ni kar tako in ne bi bilo prav, da bi šla mimo nas. **PLANINKA** je drugo najstarejše slovensko društvo v Avstraliji, ki je vsa leta sicer tiho delovalo med brisbanskimi rojaki, imelo tudi svoje težave in preizkušnje, razpadlo pa — hvala Bogu — ni in upamo, da tudi ne bo. Ob pogledu nazaj je videti le precej dela za skupnost, ki ga sproti skoraj ni opaziti. **PLANINKA** nas je vsa leta združevala in znova in znova navduševala za slovenske ideale.

Za priliki jubileja smo pripravili kulturno-družabni večer na soboto 8. marca v Holy Spirit Hall, New Farm. G. Jože Barbiš kot predsednik društva ga je začel s pozdravnim govorom. Sledile so čestitke in vzpodbudne želje naši **PLANINKI**, ki jih je izrekel v imenu Zveze slovenskih društev in posebej v imenu canberrskega slovenskega društva g. Cvetko Falež. Njemu je sledil g. Danijel Brkovec kot zastopnik Slovenskega društva Sydney, g. Lojze Košorok — kot nekdanji Brisbančan — pa je prinesel pozdrave od sydneyškega "Triglava". Pozdravom in čestitkam je sledil koncert.

Res posrečena je bila zamisel, ki je veliko pripomogla k lepemu uspehu večera: povabili smo med nas sydneyški mladinski ansambel **MINISTRANTI**, ki se je prav ob tej priliki gostovanja med nami preimenoval v **MAVRICO** (angl. **RAINBOW**). Tudi to ime jim pristaja: igrajo raznobarvne melodije in tudi oblečeni so raznobarvno, pa še pevko imajo, ki

res ne more biti "ministrantka". Ker vemo, da nosi ime **MAVRICA** tudi edini verski mladinski list v domovini, nam tudi novo ansamblovo ime nekako simbolično govori, da je skupnica začela in se razvila v našem sydneyškem verskem središču sv. Rafaela. Bog jim daj še veliko uspehov!

Mladi fantje s pevko so se odlično postavili s svojimi glasbami in živahno spretnostjo. Hitro so osvojili vse v dvorani, ki smo jim navdušeno ploskali ter se kasneje vrteli ob njihovih vižah.

Menda je bila najlepša glasbena točka, ko sta zaigrala skupaj: naša mala Sharon Pahor na harmoniko, Mavričin bobnar Andrej Konda pa seveda na bobne. Oba stara komaj devet let in nista še nikoli skupaj nastopila, pa sta svojo točko izvedla v taki harmoniji, da ju je bilo užitek poslušati in gledati. Z Mavrico je pela odlična pevka gđc. Irena Kužnik. Nič se ne bom čudil, če jo bom kdaj zagledal na televizijskem ekranu, saj ima vse pogoje za pevski nastop. Veliko aplavza je žela tudi gđc. Suzana Pekolj, ki nam je zapela dve lepi pesmi. Moram soglašati s prijateljem, ki je dejal: "Že tako dolgo poznam Suzan, pa nisem vedel, da zna tako lepo peti..." Ob takihle prilikah res odkrivamo nove talente — znak, da bi morali imeti več kulturnih prireditev, ki bi nudile možnosti nastopa našim mladim umetnikom.

Močno je bil zastopan naš pevski zbor pod vodstvom g. Stanka Sivča. Mnogo truda in vaj so vložili v nastop, zato pa so tudi želi priznanje vseh navzočih. Ne le mi iz Brisbane, tudi gostje v naši sredi so bili veselo razpoloženi. Ne samo v dvorani, tudi ob srečanjih po domovih smo se z rojaki od drugod dosti nasmejali. Posebna zasluga dobre volje gre mamicam muzikantov in njihove pevke. Zlasti gospa Tončka Stariha se zna tako prilagoditi (pa naj bo

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**

za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**

po domače pomenili za čas prevoza,

delo pa bo opravljeno dobro

in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

pri plesu rašpe, ali pa pri molzi naše krave Maggi...) Vsem gostom smo hvaležni za navzočnost pri proslavi in njihovo domačnost.

Naslednji dan, na nedeljo, smo imeli po zaslugi g. dr. Ivana Mikula slovensko sveto mašo, med katero smo se zahvalili Bogu za vse dobro, kar je bilo preko PLANINKE v teku let storjenega. Seveda smo prosili tudi za blagoslov v bodoče. Cerkevne slovesnosti so se udeležili vsi naši gostje. Ministrirali so seveda MINISTRANTI, oz. MAV-RICA.

Praznovanje 20-letnice smo zaključili šele v nedeljo zvečer: vsi smo bili povabljeni k Pekolovi družini, kjer sta Danica in Slavko priredila domači poslovilni večer Sydneyčanom in Canberrčanom.

Lepe spomine bomo imeli vsi, ki smo se udeležili proslave obletnice. Samo želim, da bi naša PLANKA imela še veliko tako uspešnih in veselih jubilejev. — **Mirko Cuderman.**

CANBERRA, A.C.T. — To poročilo nima nikake zveze s Canberro in je le moja osebna zadeva. Ne morem pa mimo, da bi v nekaj vrsticah ne povedal novico o **LEBROVIH**, dolgoletnih naročnikih MISLI, iz Caulfielda v Melbourne. Ivo in Marija **LEBER** sta namreč prvega aprila obhajala kaj pomemben dan: **srebrno obletnico poroke**. Pred 25-imi leti ju je za Bežigradom v Ljubljani zvezal frančiškan p. Aljančič. Četrto stoletja ni kratka doba, če pomislimo, da ima vsako leto 365 dni in vsak je prepojen z žrtvami, katerih v nobeni družini ne manjka.

Srebrna jubila sta rojaka iz zelene Štajerske. Ivo je doma od Sv. Jurija ob Pesnici, njegova zakonska družica pa iz Svečine, oba torej le nekaj kilometrov od štajerske metropole Maribora. Ivo je začel svojo šolsko pot v domači fari, jo nadaljeval v Mariboru, končal pa v Ljubljani kot inženir kemičnih ved. Tudi gospa je prejela srednješolsko izobrazbo v Ljubljani, poznana pa je kot odlična gospodinja, kar sem tudi sam že nešteto krat okusil.

V Avstralijo sta dospela 8. decembra 1951 z ladjo

Goya. Vem, da je bil začetek težak, saj nihče izmed nas ni prišel v novo deželo na poslano posteljo. A iskala sta zemljo, kjer se da živeti in s svojo iznajdljivostjo in sposobnostjo sta Ivo in Mija zares uspela. Sad njunega dela so deležni številni delavci, ki služijo kruh v njuni tovarni senčnikov v Carnegie. Pa tudi sama ne stojita ob strani in ne uživata v brezdelju: vedno ju najdeš v polni zaposlenosti. Ob njiju se ne hote spomnim na latinski pregovor: Sine sudore non est corona — Brez potu ni krone!

Družbo srebrnima jubilaroma delata dve ljubki hčerki: petnajstletna Sonja in dvanajstletna Michelle. Obe sta nadarjeni gojenki v Loretto College, in zares v veselje staršem.

Zadnja leta se je aktivnost Lebrovih premaknila iz domačega kroga v melbournsko slovensko javnost: Ivo se je nekako življenjsko zavzel za uresničitev slovenskega družabnega in kulturnega središča v Elthamu in je zelo aktiven pri SDM. Na hriščku se udejstvuje tudi Mija, naj bo v kuhinji ali pri postrežbi. Še s samokolnico sem jo srečal, ko je po hribu pobirala nezaželjene odpadke.

Vsekakor: Ivo in Mija, želim Vama še mnogo srečnih let skupnega življenja! — **Joža Maček.**

Jožetovim osebnim čestitkam k srebrnemu jubileju poroke se pridružujejo tudi MISLI. Danes, ko živimo v modernem času razbijanja družin in nas hočejo ob tolikih prilikah javno prepričevati, da je tako kar prav, je vsak tak jubilej še pomembnejši in vreden posebne omembe. — Urednik.

GLADESVILLE, N.S.W. — Naša prva punčka, ki se je rodila za božič, je bila zdaj v postu krščena v Merrylandsu med slovensko sveto mašo. Novi krstni obred je zares lep in pomenljiv za vse prisotne, posebej še seveda za mamo in očka. Gospodu Klakotčeru moja zahvala in čestitke, da njegov zbor tako lepo zapoje. Lepo je, da imamo svoje versko središče, kjer je vse po domače in v domačem jeziku. Zdi se mi, da se sydneyški Slovenci premalo zavedamo, kaj nam tako središče pomeni. Imeti tako daleč od doma

EMONA ENTERPRISES

P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034

Tel. 399 9061

JELENA in ALFRED BREZNIK

Nudimo Vam najnovejše SLOVENSKE PLOŠČE in KASETE ter KNJIGE

V SYDNEYU so Vam naše plošče in kasete na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela, 311 Merrylands Road, Merrylands.

V MELBOURNU pa je naš zastopnik z lepo izbiro plošč in kaset Društvo sv. Eme, slovenska cerkev v Kew.

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY
MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 PO URAH: 44-6733

IZDELUJEMO prvovrstne fotografije:
svatbene, družinske in razne.

PRESLIKAMO ali POVEČAMO črno-bele
ter barvne fotografije.

POSOJAMO BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite tudi poročne vence in cvetje
ter ostale svatbene potrebščine.

Odpri ob sobotah in nedeljah od 10—7,
druge dneve od 10—5.

SPREJEMAMO TUDI BREZ PREDČASNEGA OBVESTILA!

PAUL NIKOLICH

svojo cerkvico, duhovnika in sestre ni majhna stvar. S tem ne poživljamo samo svoje vere, ki v tujem svetu tako rada popusti, ampak tudi svojo narodno zavest. Kako velikega pomena je samo slovenska šola, ki pri Sv. Rafaelu tako lepo napreduje. Če bomo za cerkvijo v doglednem času res dobili tudi Ambrožičev dom onemoglih — tako potrebno ustanovo in še v spomin nepozabnega p. Bernarda — bo res nekaj in je danes od nas vseh vredno podpreti.

P. Valerijanu kličem: le tako naprej! Sestri Mirjam pa želim, da bi se kmalu iz Evrope spet vrnila med nas. Naj dobri Bog nam vsem da ljubelega zdravja in vztrajnosti pri naših skupnih načrtih!

— Rihard Bogatec.

REŠITEV VELIKONOČNE UGANKE

Pravilno izbrane besede so: vlomiti, Edward, sosed, eleganten, limona, okno, vlada, Evropa, leopard, iščem, konoplja, okinčati, nikotin, okostje, čemer, železo, Elizabeta, listnica, inteligent, mravlja.

Prva in tretja vrsta črk v pravilni postavi besed dasta velikonočno voščilo: VESELO VELIKO NOČ ŽELIMO VSEM NAROČNIKOM LISTA!

Rešitev so poslali: Sestra Pavla, Francka Anžin, Lidija Čušin, Darinka Kajžer, Gregor Maček, Ivanka Študent, Karla Tvrđy, Ivanka Kreml, Vinko Jager in Mihela Turk. Izžrebana je bila Ivanka Kreml.

KDO BI VEDEL POVEDATI?

Kje je JANEZ VOVK, ki se je domov na Bled zadnjikrat oglasil z naslovom Adelaidskega slovenskega kluba na pismo? Zaskrbljeni starši preko Kuclerjevih v Sydneyu sprašujejo za sina. Pošljite fantov naslov MISLIM, ali pa vsaj Janezu recite, naj se oglasi staršem!

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**“FRANK'S
AVTO ŠOLA”**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

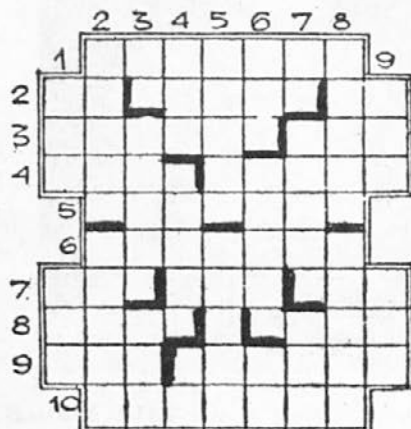
“Janez, nesi to pismo na pošto!”

“Kaj pa misliš, dragica? V tem dežju bi jaz še psa ne pustil na cesto.”

“Saj ti nisem rekla, da vzemi psa s seboj”.

KRIZANKA

Vodoravno: 1. drugo ime za Kalvarijo; 2. pijača starih Slovanov; sinova žena; sebe; 3. kraj pri Ljubljani (v zvezi z Minores); okrajšava, ki pomeni pri nas direktni telefonski klic na daljavo; 4. svetopi-semska oseba; duri, vrata (množ.); 5. zveza, zaveza; 6. speči; 7. slov. okrajšava za USA; latinska naslovna okrajšava za "zelo"; rudniško mesto v Qld s pred-imenom Mount; 8. nastopni prostor; slavnostna dvo-rana (dvojina); 9. načelnik banovine v stari Jugo-slaviji; z lepim presenetim; 10. skočim v nekoga.

Navpično: 1. žuželka; grizemo z njim; 2. plačilna kazen; nič več na razpolago; 3. brez nje ni vrtenja; vas nad Škofjo Loko; prva številka; 4. kratice imen in priimka znanega ruskega pisatelja; s tekočo kovino ima opravlja; kratica za opombo; 5. izbrana telesna straža; ena barv; 6. vzklík začudenja ali veselja; navdušenje, gorečnost; latinska okrajšava za "leto Gos-podovo"; 7. kazalni zaimsek; nasprotje od vstati; kipi; 8. vrtna cvetlica; ena izmed svetovnih ver; 9. moško ime; angleška beseda za cilj, namen.

Rešitev pošljite najkasneje do 3. maja, ko bo žreban nagrajenec.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S.A., 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne do-kumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraving imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● Zakaj pa pri vas tako proslavljate prvi april? — Ker je to edini dan v letu, ko se lahko pohvalimo, da delamo z dobičkom.

● Gospodinja trgovcu: "Koliko pa stane škatla ovenih kosmičev?" — "Ne vem, moram pogledati. Dva dni sem bil na dopustu."

● Ali je bolje imeti več ali manj funkcij in zakaj? Čim več, ker lažje živiš brez dela kot brez funkcij. Naš šef meni, da jih je bolje imeti več. Funkcije sprejema on, funkcioniramo pa mi.

● Če že držijo vse niti v svojih rokah, jim dajte pa še šivanke!

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom

za izdelavo kuhinjskih omar

in drugega pohištva

po zmerni ceni.

FRANC ARNUS

76 Beverley Road,

HEIDELBERG, Vic.

Telefon:

45 7275

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebnega avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago.

Pokličite ga telefonsko na številki 624-5538.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Vam nudi tudi letos po izredno nizki ceni polet
MELBOURNE — SYDNEY — LJUBLJANA z odhodom dne 29. maja
ter vrnitvijo dne 26. avgusta LJUBLJANA — SYDNEY — MELBOURNE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede
razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom
naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan (poleg I. Gregoricha):

Paul Nikolich, Nada Nakova,
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

Ivan Gregorich,
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.

182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —

INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb
ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income
tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA (LASTNIK)

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja ne-
premičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme,
Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766

TURISTIČNA AGENCIJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PISITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

33-5995

● mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb

● pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:
RATKO OLIP

* * *

BLACKTOWN

6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

PODRUŽNICE:

SYDNEY

269 Elizabeth St., Tel. 61-3153, 26-1621, A.H. 32-4806

PENRITH

446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

*Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene
za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še
posebne popuste.*

● Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 1. URE.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163 — Po urah: 44-6733, 842-1755

V uradu: P. Nikolich, Nada Nakova, M. Nikolich in I. Gregorich